

ROK 1987

V tomto roce byl v popředí zájmu další vývoj vztahů mezi dvěma hlavními mocnostmi současného světa, Sovětským svazem a Spojenými státy americkými. Nejvyšší představitelé obou těchto států se sešli v hlavním městě Islandu Reykjavíku a koncem roku v USA ve Washingtoně. 8. prosince tam byla podepsána dohoda o snížení a postupné likvidaci jaderných raket krátkého a středního doletu v území Evropy. Na základě této výjimečné smlouvy mají být v nejbližší době odvozeny sovětské rakety z Československa. Oba státníci se také dohodli na tom, že příští rok koncem května se opět sejdou v Moskvě a podepíší smlouvu, podle níž by se měly arsenály strategických zbraní snížit o 50 procent.

Politické události

V Sovětském svazu již druhým rokem pokračuje rozsáhlá přestavba ekonomiky a společenského života (perestrojka). Goléovaci prostředky hovoří o všech jednáních a záležitostech velmi otevřeně, dbá se na to, aby byla odstraněna všechna tabu z minulého vývoje sovětského státu. Tato veřejná informovanost se říká „glasnost“.

Také u nás, v ČSSR, se chystají velké změny v řízení národního hospodářství. Novinkou je tzv. zákon o podniku, ke kterému probíhala v rávodech veřejná diskuse. Podle tohoto zákona budou zaměstnanci podniků a rávodů mít právo volit vedoucí hospodářské pracovníky, včetně ředitelů. Další důležitou změnou je to, že neprosperující rávody nebudou dostávat stálou finanční dotaci. Každý rávod přejde na systém samofinancování (tzv. chozrasčot). Má se rovněž podstatně snížit počet administrativních pracovníků. Řízení má mít pouze dva stupně: podniky a ministerstva. Odpadá tedy mezičlánek, t. j. generální ředitelství.

Také chrašovský podnik Elitel byl od července 1987 nařazen do experimentu, při němž se mají tato nová opatření v praxi vyzkoušet.

Přibývá možnost pro tzv. individuální pracovní činnost. Jde o doplňkové služby, kdy na základě povolení MěNV a zaplacení příslušné daně státu mohou občané, především řemeslníci, provádět různé opravy a další práce ve volném - mimopracovním čase.

Přestavba

Přestavba by měla vyvolat také větší aktivitu občanů a jejich větší podíl na rozhodování o různých věcech.

V říjnu byly ve třech obvodech v Chrastavě provedeny doplňovací volby poslanců do MěNV v Chrastavě.

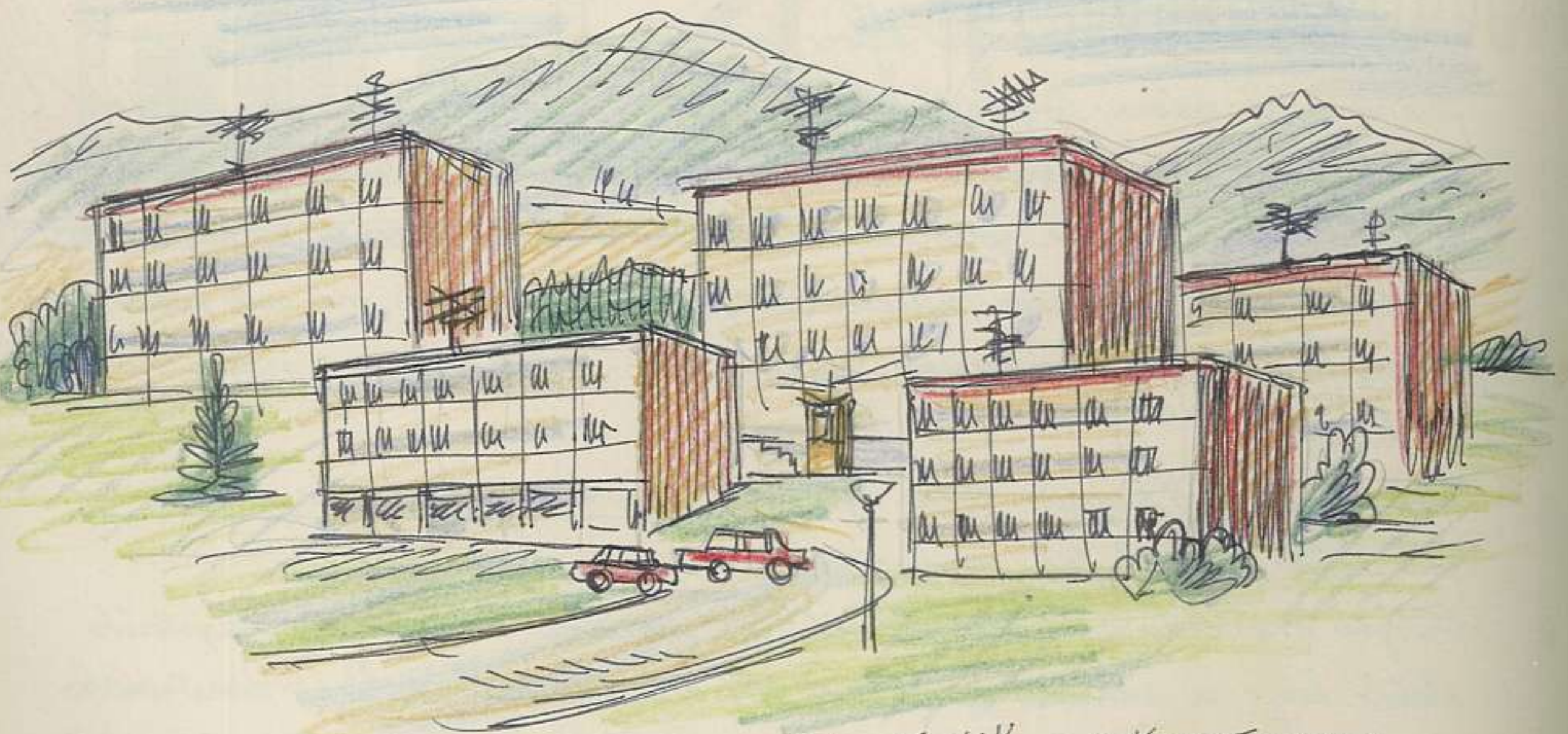
Došlo ke personálním změnám ve složení MěNV. Novým předsedou se stal s. Josef Janáček, místopředsedou s. ing. Václav Valdman a tajemníkem s. Milan Pílař (z Větkova).

Na zasedání ÚV KSČ byl 17. prosince zvolen novým generálním tajemníkem s. Miloš Jakeš. J. Gustáv Husák zůstává nadále ve funkci člena předsednictva ÚV a prezidenta ČSSR.

Po celé republice se letos konaly oslavý 70. výročí Říjnové revoluce. Také v Chrastavě se konalo několik akcí, které vyvrcholily slavnostním večerem v městském kině, jehož součástí bylo vystoupení umělců z DFXS v Liberci.

Sídlisko

Nové moderní sídlisko na Střeleckém vrchu bylo v průběhu roku postupně osidlováno, při čemž většinu bytových jednotek obdrželi zaměstnanci Elitexu, STS a dalších průmyslových závodů. Součástí občanské vybavenosti tohoto sídliska je i samoobslužná prodejna potravin, restaurace a dům služeb. Mají být uvedeny do provozu v příštím roce.

ČÁST SÍDLIŠTĚ NA STŘELECKÉM VRCHU

V roce 1987 se přihlásilo k pobytu 278 nových spoluobčanů, na MěNV uzavřelo sňatek 84 párů novomanželů. Narodilo se 129 nových občánků - z toho 55 děvčátek - a zemřelo 73 našich spoluobčanů - z toho 25 žen.

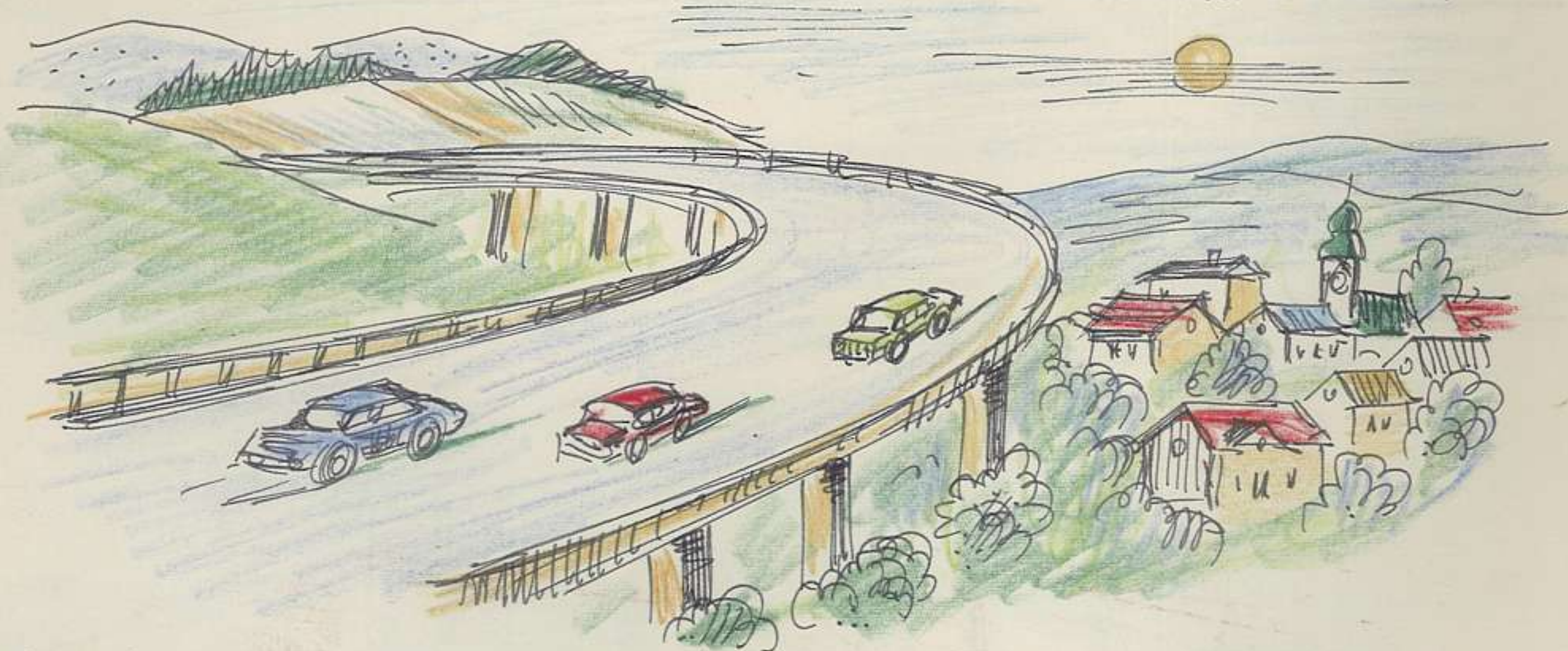
viz příloha
č. 5+6

Dálnice
č. 13.

V rámci plynulejšího provozu byl vybudován a předán k užívání nájezd na dálnici silnici č. 13 pro vozidla jedoucí ve směru z Chrastavy do Liberce. Byl rovněž dokončen dálniční most, který odvádí rušný dopravní provoz mimo obec Bílý Kostel. Bylo při tom použito novátorské technologie při stavbě podpěrných sloupů. V pokračujícím stádiu výstavby je další úsek silnice 13, který začíná nad Bílým Kostelem a vyústí už poblíž myslivny na Rozkoši. Bude tím zkrácena a zrychlena doprava, protože se projíždějí vozidla vyhnou serpentínám, které bývaly místem častých dopravních nehod.

Poblíž ubytovny „Na zámečku“ došlo 23. 9. k výbuchu plynového potrubí. Byly zraněny dvě osoby a zdemolována dvě osobní auta. Zpráva o tomto neštěstí byla otištěna i v celostátním tisku a v televizním spravodajství bylo rařeno několik záběrů.

DÁLNIČNÍ MOST U B. KOSTELA

Byl schválen projekt nového kulturního domu, který bude postaven vedle společenského domu „Kovář - Budimex“ na místě požárního cvičiště, které sloužilo v určité době jako kluziště a v létě jako prostor pro poutové atrakce. Kluziště je již obehnané plotem a jsou vytyčeny základy. V souvislosti se stavbou nového kulturního domu, který město již tolik let postrádá, bude zbourána budova dosavadního požárního domu na autobusovém nádraží a posději i garáže pro pět požárních vozidel.

Plánování

V roce 1987 zemřel Josef Hakeš, který po mnoho let pracoval jako školník na obou základních školách, v posledních letech - již jako důchodce - vypořádával

úmrtní

jako kopič v několika školních budovách. 22. února byl nalezen mrtvý Miroslav Jakoubek, bývalý ředitel základní školy ve Školní ulici, poblíž silnice mezi Machninem a Kryštofovým Údolím. Několik dní předtím odešel z domova - bydlel u své matky v Liberci, - aniž by sdělil, kam odchází. V prosinci zemřel s. František Marek, učitel školy v Chrastavě-Andělské Hoři. Byl již 15 let v důchodu, v posledních několika letech byl uškrten upoután na lůžko. Byl členem Svazu protifašistických bojovníků a v květnových dnech 1945 se aktivně zúčastnil odbojové činnosti. Zastřelil velitele německého obrněného vlaku, který vyhrožoval ještě v posledních hodinách války, že dá popravit skupinu českých odbojářů.

Kynologický oddíl

Po usilovné brigádnické práci byl dokončen a slavnostně předán do užívání areál kynologického oddílu Svazarmu na Vítkovské ulici. Krátce nato se zde konaly krajské soutěže kynologů. Chrastavští kynologové se tak stali jednou z nejaktivnějších složek ve městě.

ČSPO

V roce 1988 se chystají místní požárníci oslavit 120. výročí existence požárního sboru v Chrastavě. Při této příležitosti má být vydána brožura zachycující historii i současnou činnost organizace ČSPO, jejímž předsedou je s. Miroslav Pivoňka. V prostoru mezi Bělohosteleckou a Poličánskou ulicí bude vybudován rozsáhlý areál s klubovnou, garážemi a cvičištem.

Svazarm

V předvečer prvomájových oslav byla v našem městě předána do užívání nová svazarmovská střelnice. Vedle klubovny se sociálním zařízením je pěkná vzduchová střelnice s 20 stany na pušku a 4 automatické stavy pro pistole.

OBJEKT KYNOLOG. ODDÍLU - VÍTKOVSKÁ UL.

Místní kino promítlo v letošním roce 469 filmů s různou tematikou, které shlédlo 35 400 návštěvníků. Průměrně chodí na jedno představení 76 lidí. Kromě filmů se zde uskutečnilo dalších 61 akcí, jako např. besedy, přednášky, skupinová shromáždění PO SSM, schůze ČSŽ i plenární zasedání MěNV.

Tělovýchovná jednotka má v současné době 2 odděly a 7 oddílů, evidováno je 808 členů. Tělovýchova

Z toho 199 mužů, 462 žen, 47 dorostenců, 49 dorostenek, 164 žáků a 187 závků. Nárůst se projevilo ve všech kategoriích a zvláště potěšitelné je, že podstatná část je mládež. Z nejokleštějších akcí roku jarně proběhla jmenovitě Chrastavskou šlapolu s 1 331 účastníkem, což je druhá největší účast za 15. ročníku, kdy tato akce náš turistický oddíl naprosto je. Ho jarních kilometrů, Velkou cenu LVZ v zápasě, přebor ČSR starších závků, kterého se zúčastnilo 116 závodníků z 29 oddílů ČSR, turnajů v odbíjení, stolním tenise, kolové a kulečkářích. Cyklistického závodu vítězství se zúčastnilo 271 závodníků, přičemž turnajů v sálové kopané a řada dalších úspěšných akcí, jako turistické výlety, společné vítání Nového roku spojenců a výstupem na Ještěd a pod.

viz příloha č. 14

Celý tento přehled svědčí i o vytížení naší sportovní haly která je denně od 8-22 hodin plně využívána. V dopoledních hodinách je využívána převážně Středním odborným učilištěm k. p. Elitex, základními školami a Výchovným ústavem pro děti a mládež. Od 16 hodin nastupují zápasníci, kolová, stolní tenis, odbíjení, kopaná a základní tělesná výchova. Protože tento rozpis nestačí, je hala využívána ještě v sobotu nebo i v neděli, kdy se zde konají různé soutěže, zápasy nebo i tréninky.

BUDOVA DOKONČENÉ TĚLOVÝCHOVY

Výchovný ústav pro děti a mládež - dětský domov

V tomto školním zařízení došlo v posledních letech ke několika změnám. V roce 1985 odešel z funkce ředitele ústavu Věroslav Komárek. Jeho nástupcem se stal s. Zdeněk Pelda.

Zatímco v dřívějších letech zde byli umístěni chlapci do věkové hranice 14 let (mentálně retardovaní svěřenci - žáci základní školy), bylo při ústavu zřízeno odborné učiliště a věk svěřenců se zvýšil na 18 let.

Ve VÚDM pracuje v současné době 34 zaměstnanců (učitelé, vychovatelé, provozní zaměstnanci.) Je zde 52 svěřenců ve věku od 12 do 18 let. Z tohoto počtu je 24 žáků základní školy, 24 učňů pro obor stavební práce - redniks - a 4 chlapci jsou zařazeni do tzv. pracovní výchovné skupiny. Učňové pracují v n.p. Kolona, při výstavbě kulturního domu v Chrastavě, při stavbě experimentální scény Státního divadla F. X. Šaldy a na hospodářství ČSSS ve Větkově. Aktivně pracují rájmové kroužky, a to recitační, řezbářský, výtvarný, písnitelský, sportovní, domácích prací a včelařský.

Letos se konal již 4. ročník recitační soutěže „Chrastavská sloka“. Okresního kola se zde zúčastnilo 80 sólistů a 8 recitačních kolektivů. Svěřenci chrastavského VÚDM zúčastnili na krajské přehlídce ZÚC (rájmové umělecké činnosti) v Hlávku na Jezeře.

Členové řezbářského kroužku poslali sovětské škole jako dar dřevorezbu medvěda s názvem „Miša“ prostřednictvím velvyslanství SSSR v Praze. Dřevěná figura má výšku 182 cm a váhu 170 kg (viz fotografii v příloze). Svěřenci VÚDM pravidelně pomáhají při úklidu městského parku a při pořádání kulturních akcí ve Spojiném národním klubu.

V budově VÚDM byly v poslední době provedeny následující úpravy: oprava střechy, zřízení tzv. zdravotní buňky, zřízení nové kotelny, renovace ústředního topení, nový vodovodní rozvod, nátěry oken, vymalování učeben, ložnic a chodeb a položení krytiny na podlahách místností.

Plánuje se výstavba sportovního areálu s křižlím, běžeckou dráhou a tenisovými kurty.

SOU - kov. pr. Elitex

V konce podniku Elitex bylo zřízeno střední odborné učiliště - SOU - strojírenské.

Vedle učeben, kde se učňové seznamují s teorií, patří k SOU také dílny a internát - umístěný v budově společenského domu Nováks.

V současné době je v učilišti 310 učňů. Někteří po vyučení budou pracovat v jiných podnicích, např. LVZ, Energomontáže, Montážní závody, Praga a Vůlkan v Hrádku n. M.

V učilišti se učňové připravují na čtyři základní profese: 1) obráběč kovů, 2) strojní mechanik, 3) elektromechanik pro stroje a zařízení, 4) mechanik - opravář. V SOU pracuje

15 učitelů, 13 mistrů odborné výchovy - v dílnách - a 7 vychovatelů. Ředitelem SOU je s. Josef Jira, který má 3 zástupce. Zástupcem pro teoretickou výuku je s. Karel Brokl, zástupcem pro odborné vyučování s. Stanislav Wolf a zástupcem pro mimoškolní výchovu s. Maximilian Jiráček.

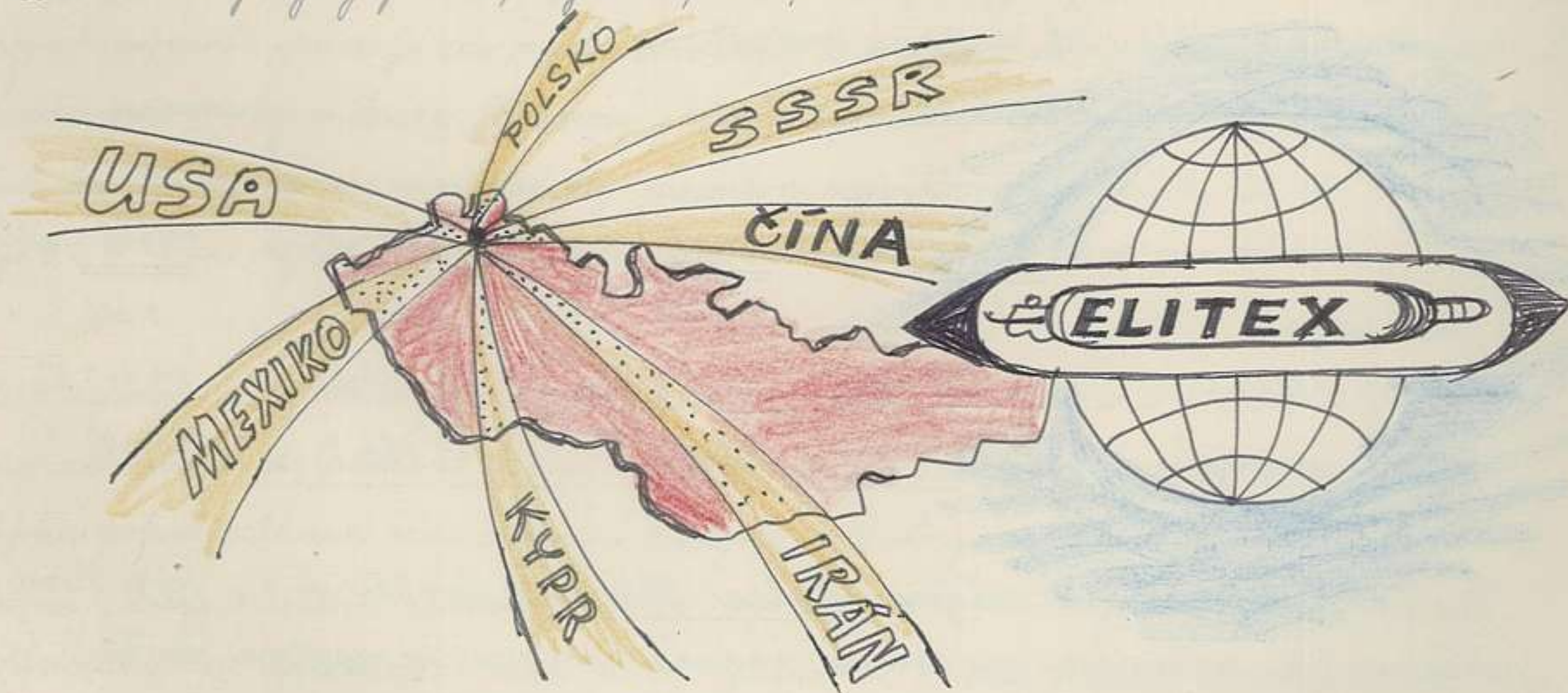
Učňové se každoročně zúčastňují soutěže dovednosti, různých soutěží s brannou a kulturní tematikou. Do budoucna se uvažuje o zřízení nového učiliště v Liberci, jehož řídivatelem bude konc. podnik Elitex a nar. podnik Plastimat.

Montéři konc. podn. Elitex působí často v zahraničí, kde montují a uvádějí do provozu výrobky našeho textilního strojírenství. Jde o tzv. autosuky (automatický křížem soukací stroj), automatický univerzální stav UTAS-EMS, napínací, sušicí a fixační stroj, tiskací stroje atd.

Konc. p. Elitex

viz příloha 8.8

Kromě NDR a Polska jezdí mnoho montérů do SSSR (Kemerovo, Nyzek, Kisimov, Tbilisi, Kaunas atd.), do Mexika, na Kypr, do Iránu, v posledních letech také do Číny a do USA. Někteří z nich pobývají v daleké cizině i více než půl roku. Patří k nim Jaroslav Moucha (Mexiko, Kypr), Miroslav Šírl (SSSR, Mexiko), Jan Rethoucký (Irán), Rudolf Pečinka (Čína), ing. Pavel Bvoček (USA). Jejich um a vůle musí obstát v konkurenci s montéry z předních kapitalistických států. Konkurentem ve výrobě kvalitních textilních strojů je Japonsko, Švýcarsko, NSR, Francie a Itálie.

Dvakrát denně - ráno a odpolední směnu - vozí autobus n. p. Bytex polské přadleny z několika obcí poblíž našich hranic přes hraniční přejezd v Habartovicích a přes Bjedlant do Chrastavy. Řidičem byl po mnoho let G. Novotný, nyní J. Flešh. Část pracovníků polské národnosti pracuje v Textilani, část v Bytexu.

N. p. Bytex

V červenci r. 1945 převzala lékárnu v Chrastavě v osvořeném potvorníci jako národní správce Ph. M. Ludmila Dolenská a působila zde do roku 1950. Lékárna v té

Lékárna

době nesla všechny znaky starodávnej lékárny: klenutý strop, úzká vykrojená lara s mramorovou deskou v popředí, kolem stěn staré zdobené regály s krásnými stojáky kamí všech možných tvarů, barev a umně provedených nápisů.

V roce 1950 převzal správu lékárny Ph. Mr. Miloš Toman. V tomto roce byla lékárna přestěhována z náměstí do nynější budovy. Většina starého zařízení včetně stojátek byla odvezena do lékařenského muzea v Praze a lékárna v nové budově byla vybavena nábytkem ze zrušené lékárny „U zlaté koruny“ v Liberci. V květnu 1956 převzala správu lékárny Ph. Mr. Anna Horná a v dubnu 1959 nastoupila jako správce Ph. Mr. Ludmila Jochmanová, která tu působí i v současné době.

Za jejího působení se uskutečnila celá řada změn a adaptací, které přispěly k optimálnímu uspořádání a vybavení pracoviště podle příslušných předpisů a norem. Byla to např. instalace umývacích dřezů, přestavba sklepa na hořlaviny, instalace a rozvod plynů, náter nábytku, položení nového linolea a další úpravy.

Lékárna je součástí zdravotnického zařízení a poskytuje v rámci obvodního systému služby obyvatelem a zásobuje léky město Chrastava se spádovými obcemi, což celkem zahrnuje kolem 10.000 obyvatel.

V porovnání s léky předcházejícími vidíme, že náklady na léky, tržbu za holové, davy zásob mají v průběhu let stoupající tendenci.

Například měsíční průměr činí:

	<u>1960</u>	<u>1970</u>	<u>1979</u>	<u>1988 - výhled</u>
počet receptů	2 500	2 900	3 300	4 200
tržby za holové	16 170 Kčs	19 570 Kčs	21 450 Kčs	23 140 Kčs
za léky na recepty	34 435 "	40 660 "	59 737 "	40 1 600 "

V prosinci roku 1985 byla zahájena adaptace lékárny a skončila k 1.6. 1987. Nová lékárna byla vybudována na základě moderní koncepce - to znamená oddělený box na výdej léků na recepty a oddělený prostor volně prodejných léků. Byla provedena celá přestavba 1. poschodí, kde je nyní velký sklad léčiv, sklad surovin, laboratoř s umýváním, denní místnost zaměstnanců, sociální zařízení. Dále bylo nutné přístavět rampu pro příjem léků, které dováží zdravotnické zásobování, místnost pro příjem léků a výlak do 1. poschodí.

Na dvoře byly zbořeny staré kůlny a postaven nový objekt, kde je část určena pro lékárnu - hořlavinový sklep, místnost pro obaly. Lékárna byla vybavena novým ná-

lyskem, který na objednávku vyrobila firma Libena Vesec.

Na každé výloze jsou umělecky sepané mříže s reliéfy léčivých rostlin, uvnitř skleněná přepážka zhotovená v Žele. Slábní práce provedly Komunální služby města Chrastavy a lékárna byla otevřena dne 1. 7. 1987. V lékárně pracují dvě Ph. M., 2 laborantky a 1 uklízečka.

PRODEJNA KNIH NA NÁMĚSTÍ 1. MÁJE

Prodejna "Kniha" patří hlavně před vánočními svátky k prodejnám nejvýhledovějším. Prodejna "Kniha" Naopak nejmenší provoz je zde v době dovolených a v měsíci lednu. Kromě knih zde na- "Kniha" bízí i gramodesky a obrázky. Stanovený plán tržby roku 1987 - 435 000 Kčs byl o 2 000 překročen. Knihy se na něm podílely procentem nejvyšším, gramodesky asi 12,5 % a obrázky 3,2 %. Mezi nejvíce žádané tituly patří detektivky a literatura pro mládež.

Mezi největší sklady, které jsou v našem městě patří bez sporu i sklad Nábytku, který Sklad nábytku má své sídlo ve čtyřpodlažní budově ve Vilkovské ulici. Skladují se zde obývací stěny, obývací pokoje, sektorové řady, sektorové kuchyně a drobný sortiment - židle, válečky, rohové lavice. Díky iniciativě náměstnanců byl vybudován výtah a téměř 800 m² půdního prostoru je po úpravách rovněž plně využito. Ve skladu pracuje 30 náměstnanců a na celkové ploše 4 100 m² je složeno zboží na 9 mil. Kčs. Ve čtvrtém čtvrtletí každého roku však tato částka ještě značně stoupne.

Se stoupajícím počtem osobních automobilů různých značek (v současné době je v Chras- Autoopravna tavě více než 1 000 aut) je stále více využívána autoopravna v Liberecké ulici.

Patří jako provozovna č. 45 libereckému družstvu Likov. Vedoucím je p. Miroslav Korf. V dílně pracuje celkem 22 náměstnanců, a to jak v provozu tak i v kanceláři

Chrastavská autoopravna je náruční opravna pro osobní automobily zn. Polské Fiat-125 p, Trabant, Wartburg a Zastava (SPRJ).

Až do roku 1984 patřila autodílna pod Okresní komunální podnik v Liberci, již čtvrtým rokem je provozována Likov. Měsíční tržba činí v průměru 270 000 Kčs, za celý rok 1984 dosáhla výše 3 100 000 Kčs.

Vybavení autoopravny je na dobré úrovni. Je tu nově křížené stání pro serúování světel, moderní přístroje pro serúování předních kol, palčest aj. Záhradníci nejsou pouze v okrese Liberec, ale velmi často i ze vzdálenějších míst, např. v okrese Česká Lípa a Děčín.

Dřevozpracující závod

Na Vítkovské ulici je provozována Dřevozpracující závod, n. p. Frydlant. Je zde kolem 50 zaměstnanců, převážně žen.

Chrastavská provozovna je jediným výrobcem láborových stání v celé republice. Ročně se jich tu vyrobí asi 2 500 kusů. Jsou určeny pro dětské pionýrské lábory. Kde plachtových krytín se zde vyrábí i veškeré nitěné vybavení: podlahy, skříňky, válečky i lůžkoviny.

Kromě toho je ve výrobním programu provozovny také čalouněný nábytek, pracovní nástěny, keramické stavy, ložní soupravy atd.

Dobře si vede dvacetiletá Brigáda socialistické práce pod vedením s. Studeného. V posledním roce členové této BSP vrorně upravili okolí provozovny, a to zdarma a ve volném čase. Kolektiv BSP má již delší dobu patronát nad 1. mateřskou školou v Revoluční ulici a nad svěřenci VÚDM v Chrastavě.

OBJEKTY PROVOZOVNY DŘEVOZPRACUJÍCÍCH ZÁVODŮ
VE VÍTKOVSKÉ ULICI

V Bílém Kostele v první polovině měsíce února byla dokončena a zkolaudována poradna pro matky a děti a Místní lidová knihovna. Obyčejní jí svépomocí vybudovali v akci „I“ zhruba za 3 roky u bývalé mateřské školy. Hodnota díla přesahuje 6000 Kč a počet odpracovaných hodin činí 12 000.

Bílý Kostel

viz příloha č.10

Společnost občanské záležitosti v Bílém Kostele patří svou činností ke těm nejlepším. Konkrétně s MŠ, vítání prvňáčků, blahopřání svatečnicům a kondolence pozůstalým patří mezi stále akty SPOZU. Nerapomíná se ani na výjazy s blahopřáním ke Novému roku. K významným životním výročí jsou odesílána blahopřání, u nemocných a osamělých jsou prováděny osobní návštěvy členky SPOZU. Šťastnou svatbu oslavili manžele Václavští a kulatá výročí 85 a 80 let manžele Josef a Aněška Míčovští. Do svých řad přivítali v Bílém Kostele 9 novorozenců - 5 děvčátek a 4 chlapce.

Přehled počasí v roce 1987

Počasí

Začátek roku byl velku teplý, teprve ve druhé dekádě ledna přišly silnější mrazy a napadlo asi 50 cm sněhu.

Po 10. únoru sníh opět roztal a oteplilo se.

První dvě třetiny března byly opět chladné, teplota se pohybovala hluboko pod bodem mrazu, sněžilo, ale ke konci měsíce sněhová pokrývka opět zmizela.

Teprve druhá polovina dubna byla skutečně jarní, s vyššími teplotami a bez sněhu.

V průběhu května se tzv. ledová muřina nedostavila, bylo velku teplo, avšak slunných dnů bylo málo a deštivé přehánky byly velmi časté.

Červen byl teplý, často přišlo, mnoho škod způsobilo silné krupobíje.

Teploty v červenci často přesahovaly 30 °C ve stínu. Závěr měsíce však byl nečekaně chladný a deštivý.

Říjen byl v porovnání s červencem celkově chladnější, některé dny poklesla teplota na 15 stupňů. Deštivé počasí pokračovalo.

Září bylo poměrně teplé, po většinu dnů teplota vystoupila nad 20 stupňů, dešťů ubylo.

23. září však během několika minut spadlo 50 mm srážek.

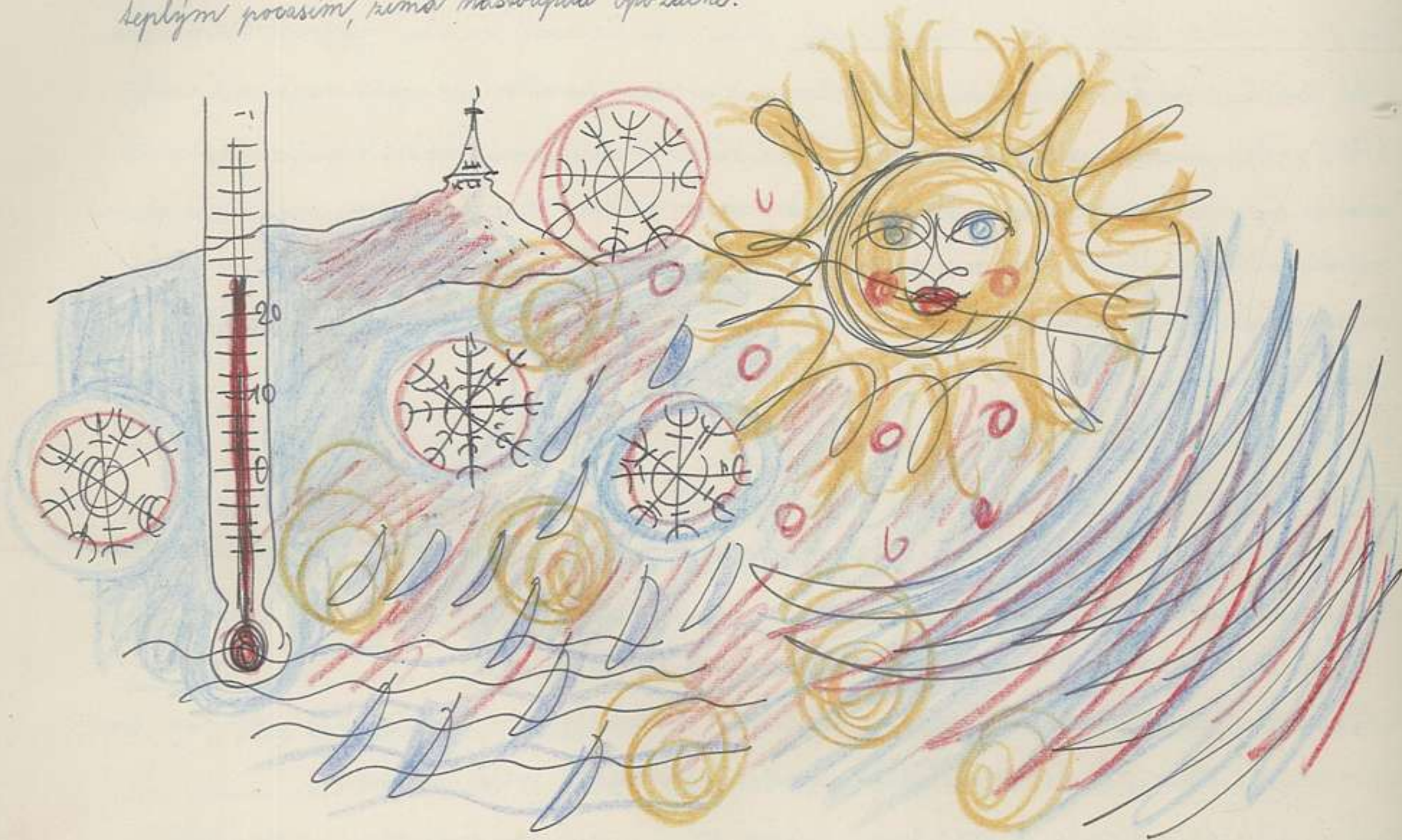
V říjnu se objevily občasné ranní mrazíky, v poslední dekádě tohoto měsíce teploty poklesly pod 10 stupňů, byly silné větry.

V listopadu nepoklesla během celého měsíce teplota pod nulu, Martin nepřijel na bílém koni. Práčky byly minimální, pouze občas mrholilo, sníh dosud ne-
napadlo.

První sníh se objevil teprve mezi 6. a 12. prosincem. Později však teplota vystou-

řila až na 12 stupňů nad nulou, počasí bylo jasné, s občasnými přeháňkami. Zimnice byly opět bez sněhu. Teprve v závěru roku se poněkud ochladilo.

Pro uplynulý rok bylo charakteristické velké množství deštivých dnů, málo sněhu, ale i málo skutečně teplých letních slunných dnů. Vydal se podzim, který se vyznačoval velkou teplem počasím, nima nastoupila opožděně.

Zápis sestavovali: s. Hana Matoušová, Dr. František Vydra

Autorem perokresb je Dr. František Vydra

Zapsala Jiřina Svobodová

Hlavní institucí, která organizuje a sleduje kulturní akce ve městě a v okolních obcích, je Spojený národní klub. Jeho kancelář je umístěna v adaptovaném bývalém rodinném domku mezi budovou pošty a novou tělocvičnou.

SZK má v současné době tři placené pracovníky:

s. Růžena Hantorová - středisková pracovníce pro kult. činnost,

s. Zdeněk Krolina,

s. Josefa Dvořáková - (pouze poloviční pracovní úvazek).

viz příloha
č. 13

Celkově je možno říci, že vzhledem k přibývajícemu počtu obyvatel Chrostavy (Nové sídliště na Štěleckém vrchu), množství a kvalita kulturní činnosti není dostačující.

Finanční prostředky jsou poskytovány místními národy, které mají své stálé zastupce v radě SZK. Ročně činí dotace 75 000 Kč, asi 70 000 Kč poskytuje kromě toho MěNV.

Co ukazuje celoroční rozbor pořádaných akcí?

Bylo uspořádáno velkou dost akcí pro děti v mateřských škol. V lednu a únoru se konaly plesy jednotlivých národů a některých sloček NF.

V hudebních pořadích, především určených pro mládež, se konal recitál zpěváka Wabi Daňka, vystupovala zde skupina „Fešáci“, hudební rocková skupina Folkovjanka aj.

viz příloha
č. 19+20

Poměrně málo bylo přednášek s diapozitivy, které v minulosti bývaly velmi oblíbené a hojně navštěvované (negativní vliv televize). Uskutečnila se přednáška o Africe, o Turecku, o Japonsku, o žirafských horách, o léčivých bylinách atd.

Několikrát tu vystoupili umělci z libereckého Divadla F. L. Šaldy. Jejich pořad byl součástí veřejných oslav, např.: Únoru 1948, květnových dnů či výročí VŘSR.

Nebyly opomenuty ani výchovné akce, jako je např. cyklus „Horory s mládeží“. Každoročně se koná v sále kina koncert dětských pěveckých sborů v obou nákladnických škol. Učila se i tradice recitační soutěže „Chrostavská sloka“, jejímž iniciátorem je s. uč. Ivan Láka v výchovného ústavu pro děti a mládež. Poměrně málokdy hostovali v našem městě přední pražští populární umělci, neboť takovéto programy bývají finančně velmi nákladné (velký úspěch měl večer s Miv. Šimkem a J. Krampolem). Mizivá účast byla např. na vystoupení pěveckého souboru Roset.

Ze sportovních akcí je nutno připomenout masový turistický pochod „Chrostavská šlápotá“, výstup na Výhledy nad Vítkovem, Dukelský návod branné zdatnosti, branný návod Lidových milic, turnaje ve stolním tenise, v kolové, v hájase ve volném stylu. V červnu bylo v nové tělocvičně

mistrovství ČSR v nápace ve volném stylu a v řeckořímském nápace.

Poměrně zřídka se konají taneční zábavy, tradičně se nachovává pouťová zábava v polovině srpna. Ivaráci v Elitex vyzkoušeli nový typ nábožného náru s názvem Videopanorama.

Zajímavá, ale málo navštívená byla beseda s redaktoři časopisu „Mladý svět“. Novinkou byla soutěž v pouštění draků na Orův hoře. Tradičně se koná Běh vítězství a cyklistický návod mládeže v předvečer Prvního máje.

- Důležitým doplňkem kulturní činnosti jsou autobusové zájezdy do pražských divadel, které se konají dvakrát až třikrát měsíčně. Dlouholetým organizátorem je s. Šimek v Elitexu.

Ze čtyř okolních obcí, které patří v rámci územní integrace k Chrastavě, je nejčilejší kulturní činnost v Bílém Kostele (s. Popušček) a v Nové Vsi (s. Kubínová). Poněkud netypické podmínky má Kryštofovo údolí (málo stálých obyvatel, většina chatarů a chalupářů). Tam je iniciátorkou akcí s. Velechovská. Větškov nemá dosud stálého dobrovolného pracovníka pro kulturní činnost, pořadatelem akcí je místní organizace ČSŽ, myslivecké sdružení a požárníci.

V budově SZK se nachází rovněž místnosti Lidové školy umění. jsou tu nastoupeny pouze hudební obory (hra na nástroj): klavír, kytara, robová flétna,

akordeón. V současné době navštěvuje hudební výuku 69 dětí.

Zájmová činnost se rozvíjí při škole (zájmové kroužky) nebo při některých organizacích NF, např. kroužek lodního modelářství při Goararmu. Při SZK pracuje nepravidelně kroužek amatérského filmu.

Nedostatek místností pro klubovou činnost by mohl být částečně vyřešen přidělením několika vhodných místností v nově zřízeném Domě služeb na sídlišti na Štěleckém vrchu.

Nákres makety
nového kulturního domu

Viz příloha
č. 17

Po mnoho let postrádalo město pro pořádání velkých kulturních akcí vhodnou budovu, pokud možno ve středu Chrastavy. Po léta sloužil jako kulturní dům objekt v Nádražní ulici (naproti n. p. Poytex), zvaný běžně hotel „Praha“. Pro nevyhovující stav (špatná nosnost stropu) byl uzavřen. Část kulturních akcí (plesů, veřejných celoměstských oslav) se konala v sále renovovaného městského kina, v rávodní jídelně Tědilaný v Horní Chrastavě či v nové jídelně konce podn. Elitex (z hygienických důvodů nejsou takové akce vhodné), částečně v průměrných místnostech společenského domu Hovák. Ani jeden z těchto objektů neodporůdá svou polohou, prostorovými možnostmi a snitím trážením požadavkům kulturní činnosti.

Kulturní dům

Kulturní dům se stal pro dnes již osmitisícové město nezbytnou nutností.

V posledních letech byl vypracován projekt (autorem je ing. arch. Jaromír Knejzl) na MěNV je umístěna maketa budoucího tzv. sdruženého společenského zařízení. Letos byly zahájeny přípravné práce a první terénní úpravy. Kulturní dům má stát v sousedství spolk. domu Nováků směrem k autobusovému nádraží. Investorem stavby je MěNV v Chrastavě. Dodavatelem ocelového skeletu stavby bude Monostar Praha, některé další práce provede Agrostav Liberec.

První etapa výstavby by měla trvat do roku 1991. Náklady si vyžadají asi 15 mil. Kčs na hrubou stavbu a další 4,5 mil. na vnitřní vybavení. Budě zde sál asi pro pět set lidí, v další etapě by se mělo pokračovat ve výstavbě kluboven, dále by zde měla být restaurace, skladové prostory, byt správce, kanceláře SZK atd.

Výstavba kulturního domu je nařazena do „Akce I.“ Mění prvními brigádníky, kteří dobrovolně a bezplatně pomáhali při hloubení nákladů byli členové českého svazu nakráčkářů a českého svazu požární ochrany.

Pošta

V současné době má chrastavský poštovní úřad 15 naměstnanců. Poštovní úřad je rovněž v Bílém Hostele, kde jsou pouze 3 naměstnanci. Nároky na práci naměstnanců rostou, stoupá počet zásilek, avšak početní stav personálu se nemění.

V posledních letech nahradilo doručovatele v okolních obcích dodávkové auto, které poštovní zásilky a balíky rozváží v Nové Vsi a ve Větkově.

V tomto roce byly provedeny vnitřní úpravy v budově pošty a to v místnosti, kde jsou přepážky pro veřejnost. Prostředí se po úpravách zlepšilo. Vedoucí poštovního úřadu je s. Sigrid Dostálová.

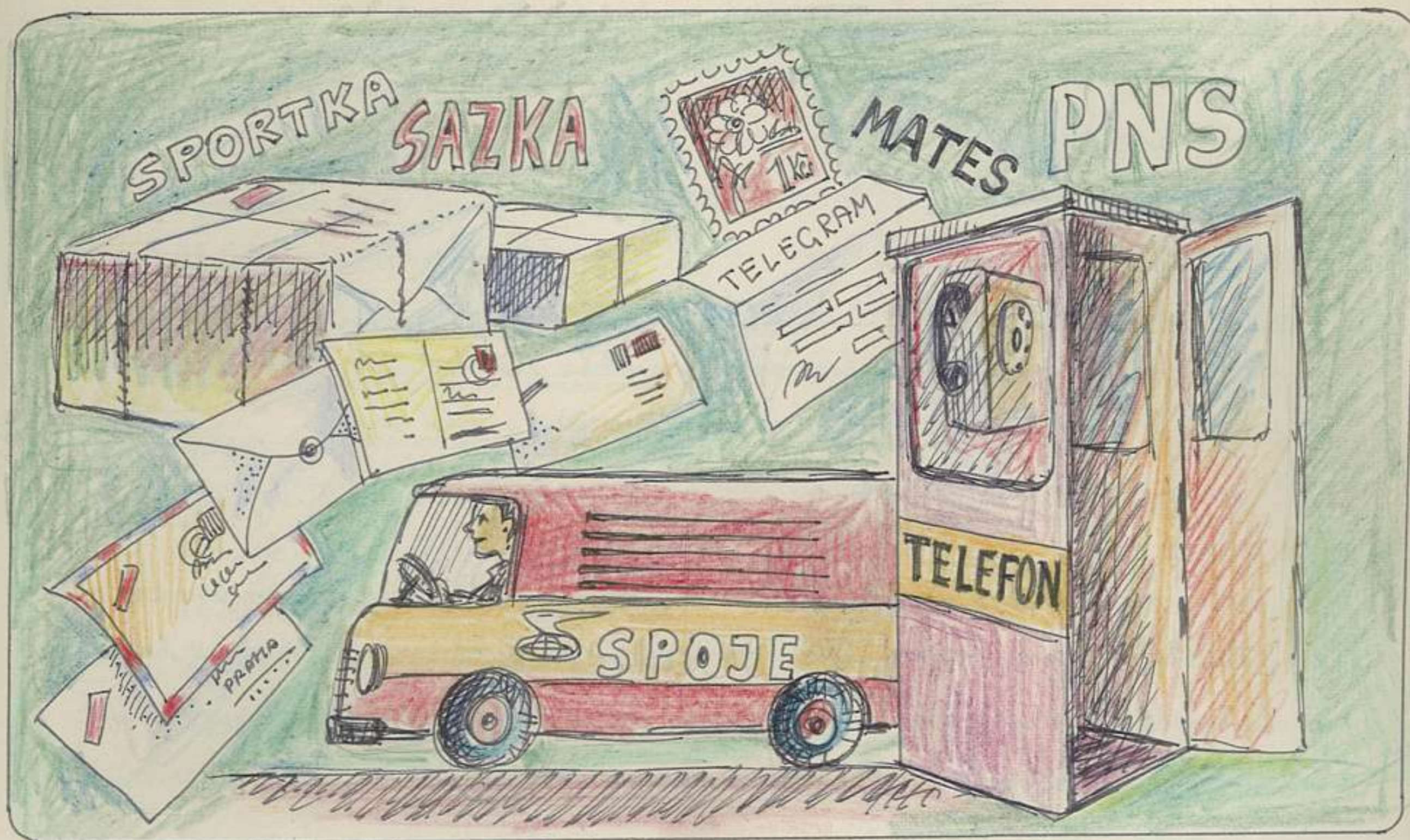
Na různých místech ve městě a v okolních obcích bylo instalováno sedm telefonních budek k veřejnému použití po celý den.

Poštovní zásilky se přiváží dvakrát denně, rozváží se jen jednou a to v poledních hodinách. Pouze telegramy se doručují i odpoledne.

V novém sídlišti na Štřeleckém orchu je 360 bytových jednotek, ale nebyla zde dosud provedena telefonizace.

Činnost poštovních naměstnanců je velmi různorodá:

doručují a přijímají se listovní zásilky a balíky (až 3000 balíků měsíčně)
organizuje se odběr listů,
přijímají se tikety na sportku, sarku a mates,
vybírají se sdružené inkaso atd.

V továrně Bytex pracuje v tomto roce 20 vietnamských děviat. Cílem jejich pobytu je naučit se pracovat na moderních strojích, aby po návratu do vlasti mohly naučovat další pracovníce. Podílejí se na plnění výrobního plánu závodu, takže pomáhají řešit nedostatek pracovních sil. Jsou ubytovány v objektu „Na kámečku“ (majetelské konv. pod. Elitex). Denně se v Polsku dopravují volátním autobusem (řidič J. Novotný, mlynář J. Šlech) 40 pracovníků pro Bytex a Textilanus.

Bytex

Struktura a činnost Městského národního výboru v Chrastavě.

MěNV má celkem 16 placených zaměstnanců.

Jsou zde tři odbory:

1. odbor správní - vedoucí je s. Hana Šormová,
2. odbor plánovací a finanční - zast. ved. je s. Jana Ševčíková,
3. odbor výstavby a komunálního hospodářství - vedoucí je s. Karel Vlček.

Odboru výstavby a komunálního hospodářství podléhá četa technických služeb, kterou řídí s. Karel Tomášek. Křídisko bytového hospodářství vede s. Petr Gänzl.

MěNV spravuje jako svou provozovnu místní kahradnictví ve Vítkovské ulici. Vedoucí je s. Konečný.

V budoucnu mají spadat pod MěNV další tři drobné provozovny a to restaurace v Bílém Hostele (v bývalé budově školní družiny, dřívější restaurace „U mostu“ s kinosálem se dlouhodobě přestavuje), stavební skupina a doprava drobných nákladů pro obyvatele.

V roce 1987 se investovalo do modernizace kahradnictví 239 000 Kčs, třeba na sadbu, relineu a květiny činilo 185 000 Kčs.

K důležité personální změně došlo 1. 11. 1987. Do funkce tajemníka MěNV nastoupil s. Milan Pilař (bydlí ve Vítkově), dřívější tajemník s. Josef Plöner se vrátil na své bývalé pracoviště, tj. odbor místního hospodářství ONV v Liberci.

V současné době má plénum MěNV 80 poslanců.

Jedenkrát na dva týdny se koná zasedání rady MěNV, která má 13 členů.

V průběhu roku 1987 se projednávaly na těchto zasedáních následující problémy (výňatek ze zápisů rady):

Leden: Stav požární ochrany ve městě.

Rozpočet na rok 1987.

Kompletní oprava a inventarizaci

Výsledek finanční revize

Únor: Zpráva o činnosti Výboru lidové kontroly v Chrastavě

Stav obchodní sítě, nedostatky v zásobování

Bytové hospodářství

Spolupráce MěNV s podnikem Drobné zboží

Březen: Zajištění „Akce A“ na rok 1987

Nový statut letopisecské komise

Opravy budov v majetku MěNV

Hospodářství ČSSS - Vítkov

Duben: Úroveň služeb poskytovaných občanům

Zajištění majových oslav

Dotace na výstavbu střílnice Svazarmu (150 000 Kčs)

Organizace jarní směny - úklid města

Květen: Ekologické problémy města

Příběh a hodnocení oslav 42. výročí osvobození

Občanská iniciativa při senoseči

Červen: Zpráva o kulturní činnosti ve městě

Vydávání „Chrastavského zpravodaje“

Činnost městského rozhlasu

Akce Společenského závodního klubu

Červenec: Zpráva zdravotní a sociální komise

Pedagogická služba

Klub důchodců

Říjen: Hodnocení práce poslanců

Příprava na školní rok 1987/88

září: Činnost občanských výborů

Výsledky provozovny zadravnickví

Rozvoj zadravnickví do r. 2000 (výhledový plán)

říjen: Činnost komise obchodu a cest. ruchu

Připomínky k obchodní síti ve městě (sídlíště)

Zajištění inventarizačních prací v závěru roku

listopad: Činnost rady ředitelů

Spolupráce MěNV s místními závody

Zpráva komise ochrany veřejného pořádku

prosinec: Zásobení předvánočního trhu

Vyhodnocení akce „Každý občan metrák sena“

Plnění socialistického závazku města na rok 1987

Hodnocení celkové činnosti orgánů MěNV

V Luční ulici je závod Holora 04. Ředitelství podniku má sídlo v Semilech. Podnik má celkem 16 závodů, z toho pět v Severočeském kraji (Chrastava, Krádek n. Nisou, Vesec, Přepěře, Železný Brod).

Holora

Chrastavský závod se specializuje na obrubování dětských plen. Vedoucí závodu je s. ing. Erika Richterová. Pracuje zde 50 zaměstnanců, převážně žen. Provoz je pouze jedno-
směnný.

Látka (100% bavlna) se zde stříhá na pleny dvou velikostí: 70 x 70 cm a 80 x 80 cm. Okra-
je plen se na šicích strojích obrubují, skládají se a balí po deseti kusech. Na trh přichá-
ní pod označením Tetra.

Ročně se v závodě upraje 8 milionů plen. Zásobují se jimi prodejny Textilu v českých
krajích a prodejny Olex na Slovensku.

Roční obrát činí 42-43 mil. Kčs.

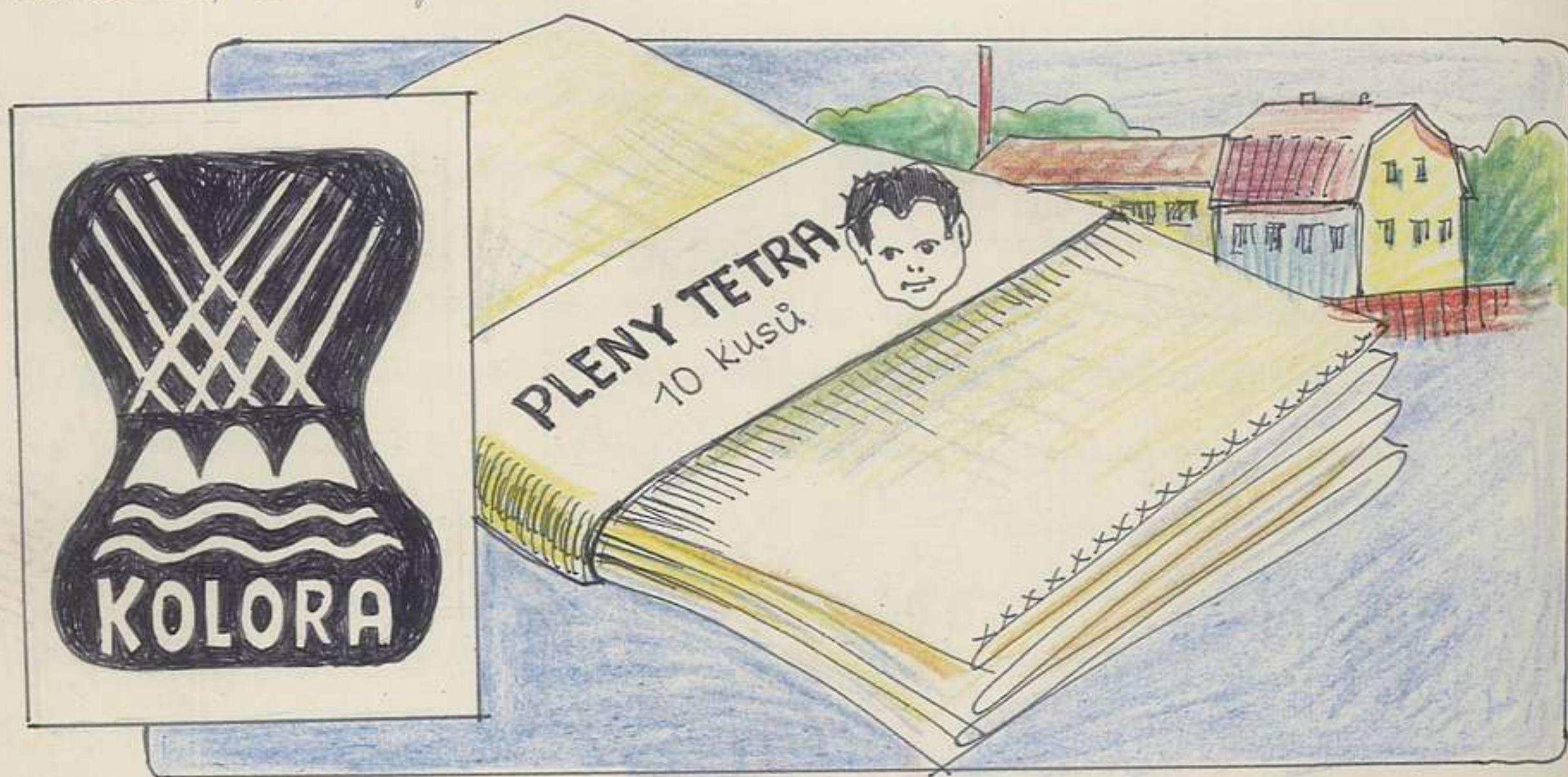
Denní úkol pro 1 pracovníci je 2000 kusů plen.

Průměrná hrubá měsíční mzda je 2500 - 2600 Kčs.

Část produkce se vyváží do sousední NDR. Některé závody Holory posílají své zboží na
export rovněž do Francie a NSR.

Závod se potýká s nedostatkem pracovních sil. Denní norma je vysoká, práce není
namáhavá, ale velmi jednotvárná.

viz příloha č. 18

Severočeské
sběrné suroviny

V Nádražní ulici je pobočka Severočeských sběrných surovin, která podléhá podn.
ředitelství v Liberci. Vedoucím je s. František Fluka. (Bývalý dlouholetý vedoucí
s. František Svoboda zemřel letos).

V provozovně je celkem 68 zaměstnanců, mezi nimiž převládá ženy. Hlavní
naměření této pobočky je třídění druholného textilu (pobočka v Mníšku je specializována
na praní textilního odpadu).

Za rok se v průměru vytrídí 5 500 tun materiálu. Textilie se liují do balíků, které se posílají do papírenských závodů, např. do Západočeských papíren v Čestově n. Ohří, či do jihoslovenských papíren ve Štárove.

Vykládání a nakládání vagonů (i v sobotu a neděli) provádějí pracovníci provozovny, šoferů odvázejí balíky s tzv. čistícími hadry do provozovny ve Mníšku.

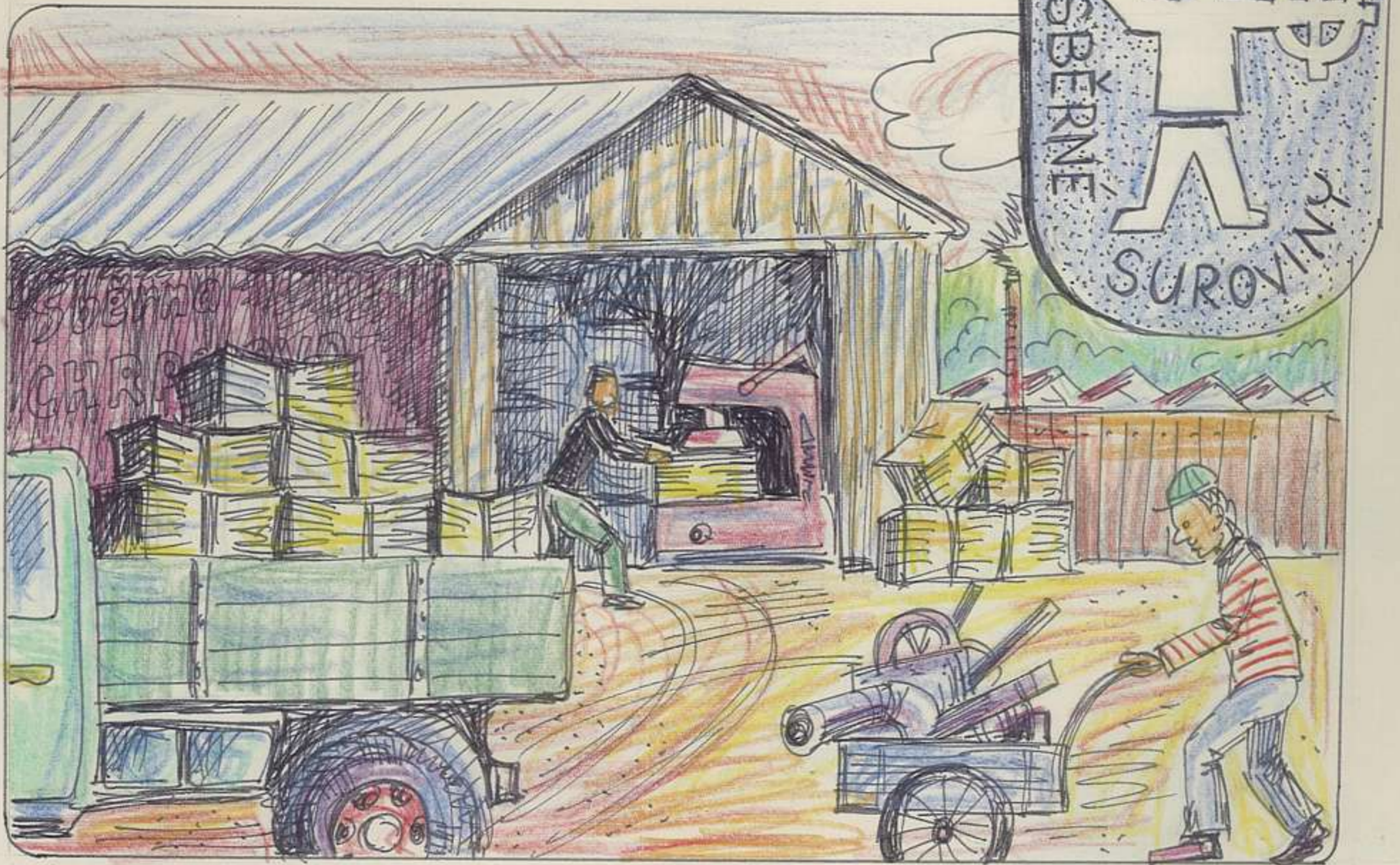
V roce 1987 bylo vyloženo 595 vozových jednotek (vagonů) a naloženo 538 v. j.

Hrubý roční obrát provozovny činí 9 247 700 Kčs.

Prostřednictvím podniku zahrani. obchodu Centrotex se asi 360 tun vytríděných hadru vyváží do NSR (firma Worms a Rossmann).

Byly zřízeny dvě brigády socialistické práce.

Průměrná měsíční čistá mzda ženy - křídlečky je asi 2 000 Kčs.

V Andělohorské ulici byla před 12 lety zřízena sběrna odpadových surovin. Sbírají se papír, textil, železo, barevné kovy, sklo a akumulátory z automobilů. Přeměněný odpad se třídí, např. novinový papír, kartón, bílé sklo, barevné sklo atd. Pro veřejnost je sběrna otevřena čtyři dny v týdnu (ponedělí - čtvrtek) od 9.00 do 17.30 hod. Největší množství druhotných surovin seberou řádi mistrůch škol, velký podíl mají také některé aktivní složky NF, např. požárníci a sportovci.

Sběrna
odpadových
surovin

Co rozkřídlení se papír lisuje do balíků, které odváží nákladní auta do Liberce, odkud putují vlakem do papíren ve Plůnově, ve Hlčích, v leské Kamenici a jinde. 60 procent odpadového papíru se zpracuje v ČSSR, zbytek se vyváží do Rakouska, Itálie a NSR na valuty.

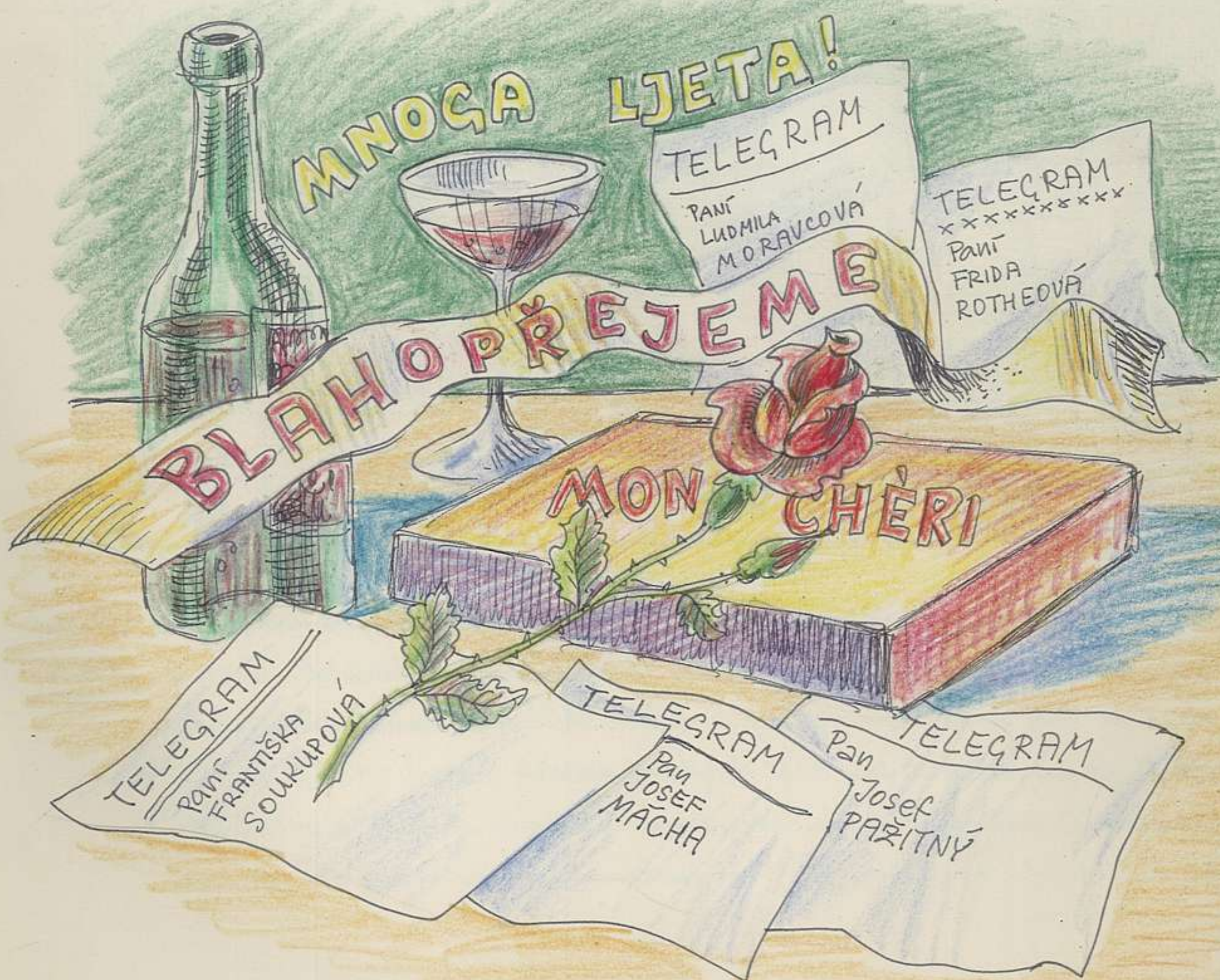
Z celkového ročního množství sběru převládá železo. Z barevných kovů je nejvíce zastoupen hliník, měď, zinek a olovo.

Podle současného deníku výkupních cen se na 1 kg papíru platí 0,80 Kčs,
na 1 kg textilu 0,50 Kčs
na 1 kg želez. šrotu 0,50 Kčs
na sklo 0,30 - 0,40 Kčs.

Nejstarší občané
města

V roce 1984 se dožili mimořádně vysokého věku tyto občané:

<u>Ludmila Moravcová - Chrastava</u>	92 let,
<u>Frída Rotheová - Chrastava</u>	91 let,
<u>Františka Soukupová - Chrastava</u>	91 let,
<u>Josef Macha - Chrastava</u>	90 let,
<u>Jan Pažitný - Bílý Kostel</u>	90 let.

Železniční stanice ČSD v Chrastavě

Projekt železniční trati Liberec - Žitava byl vypracován již roku 1850. Stavba byla dokončena v roce 1859. 26. 10. byla provedena zkušební jízda a od 1. prosince byla trať dána do normálního provozu.

V roce 1885 měla být podle nového projektu postavena dobojka do České Lípy se stanicí Bílý Kostel. Tato varianta byla však zamítnuta. Rovněž nebyl realizován projekt trati v Chrastavě do Mnišku údolím Jerice. Při zhoubné povodni roku 1897 byla trať z Liberce do Žitavy na několika místech podemleta a musela být opravena. Roku 1915 začala rekonstrukce nádražní budovy. Tehdy byl - kvůli bezpečnosti cestujících - vybudován podhled z nástupiště do nádražní haly, který slouží svému účelu dodnes. Již 1. března 1916 byla nově upravená budova předána k užívání veřejnosti. V období tzv. první republiky 1918-38 byli zaměstnanci trati Liberec - Žitava Němci. Je dokázáno, že po nástupu Hitlera k moci využívali služebníků jízdy do Německa ke špiónážínským účelům proti naší Československé republice. Teprve po osvobození, v květnu 1945, byla trať spravována čs. železničními zaměstnanci.

V současné době je chrastavské nádraží ČSD stanicí III. třídy s rozvinutou dopravou a komerční službou. Pracuje zde celkem 30 zaměstnanců. Od roku 1987 projíždějí stanicí i dva nově zavedené mezinárodní rychlíky: „Kvíran“ - z Košic do Draždán a rychlík Margecany - Lipsko NDR.

Výpravci odpraví asi 60 osobních vlaků denně, kromě toho projíždí sítí počet nákladních vlakových souprav.

Funkci přednosty - náčelníka - železniční stanice zastávali v uplynulých 20 letech:

Ladislav Mašek,

Josef Sedláček,

Václav Pollus,

František Čálek,

Miloš Jachoda,

Josef Zelgr.

a v současné době Vladimír Redl.

Výpravčím je zde po mnoho let Jvo Sigl.

Jaké jsou hlavní problémy ČSD?

Byla podceňována důležitost vlakové dopravy a dána přednost přepravě zboží kamiony. Energetická krize (nedostatek nafty) však opět vrátila vlakové přepravě původní význam, neboť provoz je relativně velmi laciný. Do železničních zařízení (budovy, vybavení vagonů, modernizace technického zařízení na stanicích) se však přestalo před časem investovat, stávající zařízení chátrá.

ČSD pocítuje akutní nedostatek pracovních sil, včetně pomocných (uklízečů). S tím souvisí neuspokojivý stav vlakových souprav (řepina, nepořádek). K tomu však přispívá negativně i chování cestujících veřejnosti, především pravidelně dojíždějící učňovské mládeže. Dochází ke umyšlenému míčení lavic na nástupišti, ke znečišťování podchodů, atd. Ve funkci průvodčích vlaků je dnes zaměstnáno mnoho žen, které nemají dostatečný respekt při nárocích proti nevhodnému chování cestujících.

Zaměstnanci se podrobují pravidelně kvalifikačním zkouškám a překoušení a předpisu. Střední vzdělání (např. výpravčí) získávají na střední dopravní škole v Děčíně, vysokáškolské v Kladně.

Uprávněná je střízlost na zbytečně složitou administrativu a direktivní řízení.

Školy

Statistické údaje o počtu žáků chrátskošvabských škol v roce 1987.

Materišké školy (celkem)	213 dětí
Základní škola - nám. 1. máje	484 žáků
Základní škola - Školní ul.	342 žáků
Výchovný ústav dětí a mládeže	50 žáků
Škred. odd. učiliště strojrenské	302 učňů

Zapsala: Jřina Proboďová

Změna kronikáře:

Předsedkyně letopisecké komise s. Dagmar TRNKOVÁ, která tuto funkci vykonávala po mnoho let, se přestěhovala z Chrastavy do Jablonce nad Nisou. Protože už nemá tak častý styk s děním ve městě, odstoupila z této funkce.

Rada MěšNV navrhla do funkce městského kronikáře dosavadního člena komise, s. PhDr. Františka Vydry.

Životopis s. FRANTIŠKA VYDRY:

Narodil se 4. 11. 1933 v obci Branov (okres Rakovník) v dělnické rodině. Studoval na gymnáziu v Rakovníku, v Žatci, v Děčíně a v Liberci. Po maturitě v roce 1952 začal vyučovat na základní škole v České Kamenici (1952-1954). Po ukončení vojenské služby vyučoval po dobu 23 let na základní škole v Chrastavě, nám. 1. máje. V Chrastavě bydlí od roku 1949.

Vystudoval dálkově Vyšší pedagogickou školu v Praze a externě filozofickou fakultu Karlovy univerzity (1975-80).

Jeho zálibou není pouze vlastivěda a dějepis, ale především studium cizích jazyků. Rovněž rád kreslí a maluje.

Od r. 1979 dojíždí denně autobusem do gymnázia ve Frydlantě. Vyučuje angličtinu a ruštinu.

Jeho další činností je publicistika a překlady povídek.

Má mnohaletý zájem o jazyk a historii Lužických Srbů. Působil se o to, že v letech 1967-75 byly uspořádány výměnné zájezdy dětských sborů z Chrastavy a z Pančic-Kukova (NDR).

V roce 1985 sestavil publikaci „Chrastava - město, ve kterém žijeme“, která byla vydána nákladem 3000 výtisků.

Roku 1987 sepsal pro organizaci Čes. svazu požární ochrany brožuru ke 120. výročí založení požárního sboru v Chrastavě.

V dubnu 1987 složil úspěšně rigorózní zkoušky na FF UK a získal akademický titul „doktor filozofie“.

Je ženatý, jeho žena Alena je učitelkou základní školy (1.-4. roč.). Má dva syny. Syn Pavel je učitelem ZŠ v Norem Boru (okr. Česká Lípa), mladší syn Ivan pracuje jako zooteknik na ČSSS v Hrádku n. Nisou.

Zapsala: Jana Matoušová

Handwritten signature

ROK 1988

POLITICKÉ UDÁLOSTI VE SVĚTĚ

Rok 1988 byl dalším rokem zlepšování vztahů mezi Západem a Východem. V Sovětském svazu pokračovala tzv. perestrojka, což znamená podstatné změny v řízení národního hospodářství. Postupně se upouští od metod direktivního řízení průmyslu a zemědělství a výrobním podnikům se dává větší iniciativa a samostatnost. Vážným problémem v SSSR nadále zůstává zásobování obyvatel potravinami. Každoročně se z ciziny dovážejí desítky milionů tun obilí (Kanada, USA). Stále větší počet rodin dostává do dlouhodobého pronájmu kolchozní půdu. Ukazuje se, že tímto způsobem podstatně vzrůstá produktivita práce. Po celé zemi se

zabírají tisíce výrobních družstev nejprůběžnějšího zaměření, je dovolena tzv. individuální pracovní činnost.

V souvislosti s perestrojkou se přehodnocují dějiny SSSR po roce 1917. Vycházejí najevo zločiny a deformace, především z období 20. a 30. let. Represe proti milionům nevinných lidí, odsouzení bývalých Lenínových spolupracovníků (procesy v letech 1936-37), poprava tisíců důstojníků Rudé armády, kteří byli nařčeni ze špionáže a vlastizrady (např. maršál Tuchačevskij), oslabila velmi vážně obranu sovětské země,

Takže po přepadení SSSR fašisty byly počty obětí zbytečně vysoké (podle oficiálních údajů zahynulo přes 20 milionů sovětských občanů v letech 1941-45).

Vydávají se nové zákony, které mají v budoucnosti zabránit opakování neradkonnosti. Glasnost, neboli veřejná informovanost, umožňuje lidem hovořit a psát o jakýchkoli problémech, pokud nejde o státní tajemství. Sovětská mládež, nespokojená s formální činností Komsomolu, vytvořila po celé zemi přes 30 000 neformálních zájmových skupin.

Mezi Arménií a Azerbajdžánem (na Kavkaze) došlo k vážným národnostním nepokojům, které si vyžádaly desítky obětí na životech (ve městě Sumgait). Příčinou sporu je autonomní oblast Náhorní Karabach, která je začleněna do Azerbajdžánské SSSR, ačkoliv většina jejích obyvatel jsou Arméni. V oblasti musel být vyhlášen mimořádný stav.

7. prosince postihlo Arménií ničivé zemětřesení. Nejvíce postižena byla města Spitak a Leninakan. Tato neštěstí vyvolalo nevídanou mezinárodní pomoc postiženým oblastem (potraviny, léky, oblečení, montované domy, skupiny záchraničů se psy). Tisíce lidí darovaly dobrovolně a bezplatně svou krev, konaly se peněžité sbírky.

: Pokračovala mírová jednání mezi USA a SSSR. V květnu navštívil americký prezident Ronald Reagan na několik dní Moskvu.

Koncem června se konala v Moskvě XIX. všesvazová konference KSSS, na níž delegáti navrhovali velmi radikální řešení problémů ve státě.

6. prosince 1988 vystoupil na zasedání OSN v New Yorku s. M. S. Gorbačov, kde zveřejnil další mírový návrh SSSR, a to snížení počtu příslušníků Sovětské armády o 500 000 mužů. Bude odšunuta část tankových jednotek z Maďarska, NDR a Československa.

Národnostní nepokoje vznikly rovněž ve všech třech sovětských pobaltských republikách, které žádají větší samostatnost a chtějí, aby byla jejich mateřština uznána za jediný úřední jazyk v zemi (Litva, Lotyšsko, Estonsko).

Ze velký diplomatický úspěch je možno považovat ukončení války

mezi Iránem a Irákem, která trvala přes osm let. Za účasti jednotek OSN je udržováno příměří v Perském zálivu.

Velmi důležitým kladem v mezinárodních vztazích je zlepšení kontaktů mezi Čínskou lidovou republikou a ostatními zeměmi socialistického tábora. Dochází k rozsáhlejší výměně zboží, ale byly podepsány i smlouvy v oblasti kulturní a vědecké.

V sousedním Maďarsku po více než 30 letech odstoupil z funkce prvního tajemníka MSZS János Kádár. Jeho funkci převzal Károly Grosz. Maďarsko pod novým vedením chystá radikální změny v hospodářství.

Situace v Polsku se nadále zhoršuje. Stoupá zahraniční dluh a klesá hodnota měny (inflace). Dluh dosáhl výše 38 miliard dolarů. Do funkce předsedy vlády PZR byl jmenován Mieczysław Rakowski.

Podle mezinárodních dohod uzavřených v Ženevě odcházejí postupně sovětská vojska z Afghánistánu. Téměř devět let tam sovětské vojáci bojovali s ozbrojenými povstanci (mudžahedíny). V této válce padlo asi 15 000 a bylo vážně zraněno přes 40 000 příslušníků Sovětské armády.

Během roku 1988 došlo k likvidaci určitého počtu raket na základě dohody mezi USA a SSSR. Pod dohledem amerických inspektorů byly zničeny sovětské rakety středního doletu, sovětské odborníci byli naopak v USA, kde se stali svědky likvidace amerických raket. Bylo rovněž započato s likvidací zásob chemických zbraní a továrny na jejich výrobu byly uzavřeny.

Přes uvedené mírové úspěchy zůstává nadále ohniskem neklidu Libanon (město Bejrút), Nikaragua, Jihoafrická republika (rasové nepokoje), dlouholetý spor Palestinců a Izraele a ostrov Srí Lanka (Cejlon).

V Jugoslávii dochází k ostrým srážkám mezi Srby a obyvateli albánské národnosti. Centrem nepokojů je autonomní oblast Kosovo, která je po ekonomické stránce nejpoblednější částí země.

Ve světě docházelo k různým teroristickým akcím. Před vánocemi se přitilo v severní Anglii americké dopravní letadlo Boeing-707, v němž zahynulo téměř 300 osob. Je podezření, že za letu vybuchla v letadle časovaná puma.

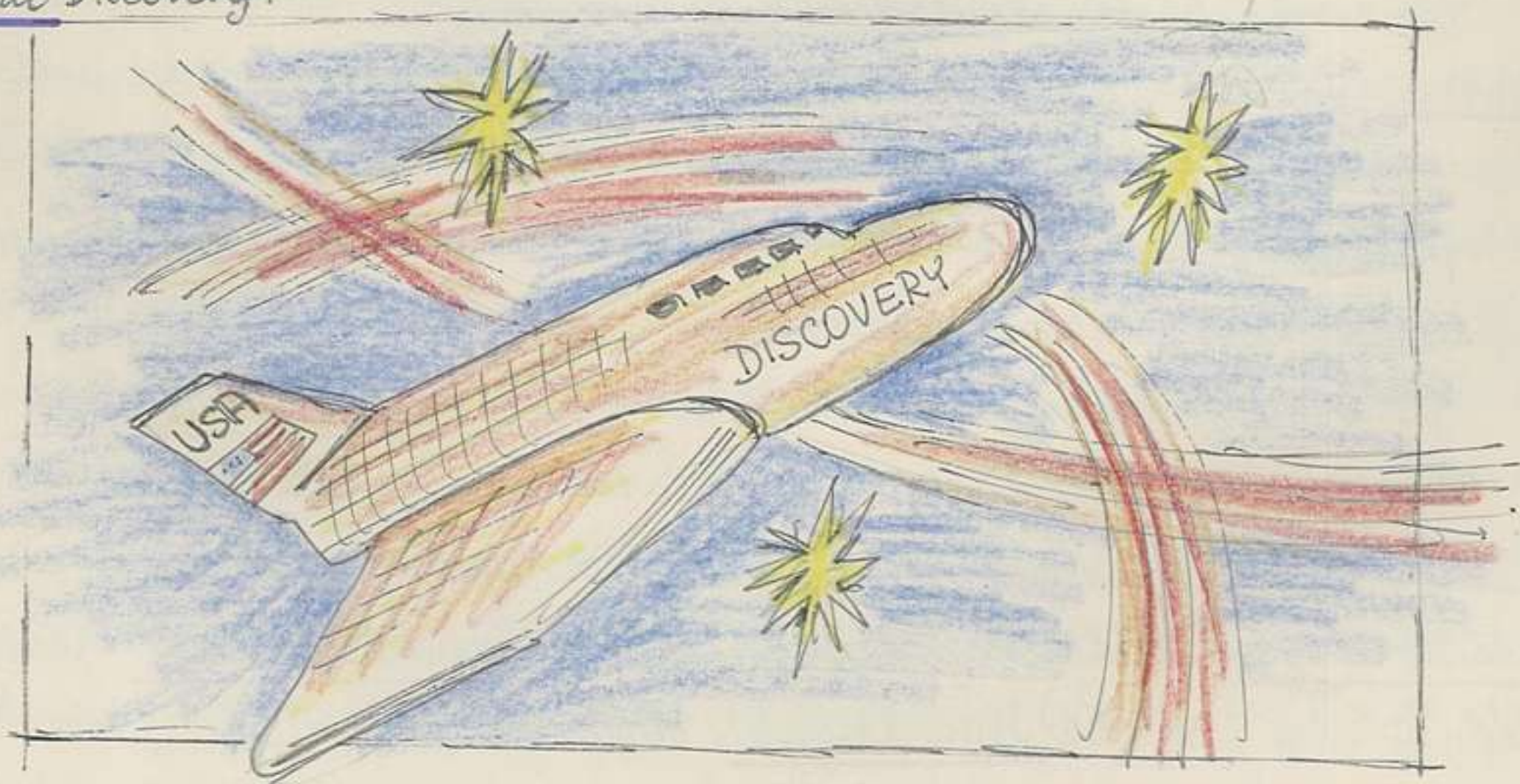
Důležitou mezinárodní událostí byly prezidentské volby v USA. Ronald Reagan byl ve funkci po dvě období (osm let). Volby se konaly 8. listopadu a do čela státu byl zvolen George Bush, který se stal 41. prezidentem USA.

V průběhu měsíce září se konaly v hlavním městě Jižní Koreje Seulu XXIV. letní olympijské hry. Sportovci ČSSR se celkově umístili na 17. místě.

Vědci zjistili, že nad Antarktidou vznikla v zemské atmosféře velká díra, kterou je narušena ochranná ozónová vrstva. Příčinou tohoto jevu je únik plynu freonu (používá se ho např. v kosmetice a v lakuřnictví ve sprejích). Je nutno výrobu a používání freonů pronikavě snížit. Narušení ozónové vrstvy by mohlo vážně ohrozit celé lidstvo, protože by na povrch Země pronikalo škodlivé kosmické záření.

Celosvětovým problémem se stalo šíření rakovinné nemoci známé pod anglickou zkratkou AIDS (Acquired Immunity Deficiency Syndrom). Jde o oslabení lidského organismu, který ztrácí obranné látky proti nemocem. Tato novodobá nemoc prý byla zavlečena do Evropy ze střední Afriky. Je přirovnávána k epidemii moru na středověku. Šíří se především pohlavním stykem a při nedodržení hygienických zásad při transfuzi krve. Provádí se rozsáhlá lékařská osvěta, jak riziko této nemoci zmenšit, a to nejen mezi dospělými, ale i mezi dětmi a mládeží na školách. Nejvíce postižených je údajně v USA, z evropských států ve Francii. V ČSSR je dosud zaregistrováno pouze několik málo případů.

Po tříleté přestávce (od katastrofy při startu amerického raketoplánu Challenger) byl z mysu Canaveral na Floridě úspěšně vypuštěn nový typ raketoplánu Discovery.

VNITROSTÁTNÍ

UDÁLOSTI

Rok 1988 byl v naší zemi rokem tří důležitých výročí:

- 1) Letošní únorové oslavy byly obzvlášť rozsáhlé, jelikož jsme vzpomínali 40. výročí Února 1948.
- 2) 30. září uplynulo 50 let od podepsání Mnichovské dohody, která znamenala začátek zániku samostatného Československa. Podpisem této smlouvy nás kradily dvě západní mocnosti, Anglie a Francie, a od ČSR byly odtrženy pohraniční oblasti, které byly připojeny k fašistickému Německu.
- 3) Třetí výročí bylo 70 let od vzniku samostatné Československé republiky 28. října 1918. V souvislosti s tímto výročím se v tisku a v dalších sdělovacích prostředcích objevilo nové, odlišné hodnocení historické role prvního prezidenta ČSR T. G. Masaryka a úlohy československých legií. Tento den byl FNS opět prohlášen státním svátkem.

Na návrh gen. taj. ÚV KSČ Miloše Jakeše má být vytvořeno tzv. pásmo důvěry mezi ČSSR, NDR a NSR, tedy na styku států Varšavské smlouvy a paktu NATO. Délka tohoto pásma by měla být 300 kilometrů. V tomto vymezeném pásmu by mělo být usnadněno cestování, měla by se rozvíjet kulturní a sportovní spolupráce.

Nedávno byla ustavena komise pro vypracování nové ústavy.

Vě vedení státu došlo k několika personálním změnám. Z funkce předsedy federální vlády odešel Lubomír Štrougal. Jeho nástupcem se stal Ladislav Adamec. Předsedou vlády ČSR se stal František Pitra, předsedou vlády SSR byl jmenován Ivan Knotek. Ministrem zahraničních věcí ČSSR

je nyní Jaromír Johannes. Novou ministryní školství se stala MUDr. Jana Gynková.

V Praze se v září konala celosvětová výstava poštovních známek pod názvem PRAGA'88. Byl zaznamenán rekordní počet návštěvníků.

Do sériové výroby v AZNP Mladá Boleslav byl zaveden nový typ osobního automobilu zn. ŠKODA s označením FAVORIT. Jeho maloobchodní cena činí téměř 90 000 Kčs. Přes tuto vysokou cenu zájemci čekali až 14 dní (ubytováni v provizorních stanech) v pořadí, aby si mohli toto vozidlo koupit. Vůz má elegantní svar karosérie a dobré jízdní vlastnosti.

V podzimních měsících se objevil na různých místech naší republiky dráče neznamý nešvar. Různí lidé (většinou učňovská mládež) telefonovali do škol, obchodních domů a nemocnic, že je v objektu umístěna časovaná puma. Někdy to oznamovali přímo na telefonní číslo Veřejné bezpečnosti. Ohrožené budovy musely být evakuovány, ačkoliv k výbuchu nedošlo. Kvůli bezpečnosti ohrožených osob však musela být podniknuta nezbytná opatření a pyrotechnici prohlédali celý objekt. (V Liberci byl takto ohrožen několikrát obchodní dům „Ještěd“, poplach byl dvakrát vyhlášen na gymnáziu v České Lípě a jinde.) V Ústí nad Labem však došlo ke skutečnému výbuchu, který zdemoloval část budovy MěstNV. Naštěstí došlo k explozi v noci, takže nedošlo k obětem na životech.

V ČSSR se postupně zavádí tzv. přestavba národního hospodářství. Byl schválen zákon o státním podniku. Podle něho by se měl stát průmyslový, zemědělský nebo stavební podnik téměř samostatnou jednotkou. Novinkou je tzv. nada pracujících, která volí nejvyšší hospodářské pracovníky (ředitele). Státní podniky nebudou moci v případě malé prosperity spoléhat na státní dotace, ale měly by si samy na sebe vydělávat (samofinancování, chovrasčot). Budou mít dokonce právo navazovat přímé styky se zahraničními partnery a mít vlastní valutové fondy. (Od 1. července 1988 se stal státním podnikem dosavadní konc. pod. ELITEX.)

Rok 1988 se vyznačoval větší aktivitou opozičních skupin (tzv. nelegální struktury). Jejich počet se rozšířil. Vedle „Charty 77“ byl založen VONS (Výbor na obranu nepravdělivě stíhaných), „České děti“ (propagují monarchii, navrácení hradů a rámků příslušníkům bývalé šlechty) aj. Tyto skupiny zorganizovaly v průběhu roku tři protestní akce v Praze.

21. srpna 1988 uplynulo 20 let od vstupu vojsk Varšavské smlouvy do Československa. V tento výroční den byla uspořádána na Václavském náměstí velká nepovolená manifestace, při níž rasáhlly jednotky Věřejné bezpečnosti.

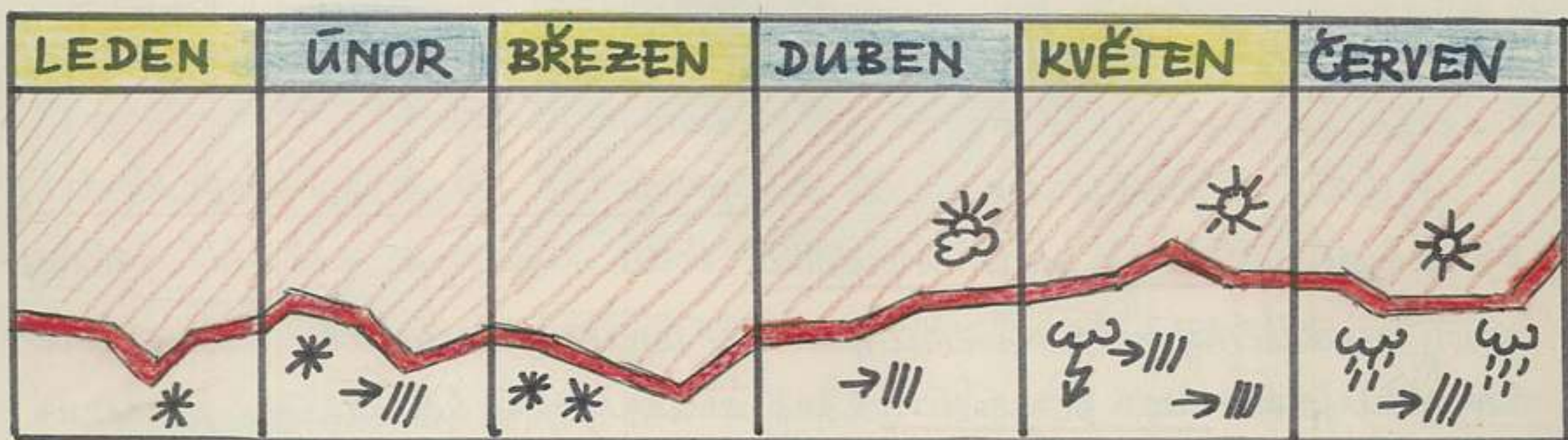
Druhou příležitostí k veřejnému vystoupení opozice byly oslavy 70. výročí založení Československa.

10. prosince celý svět vzpomínal 40. výročí podepsání Charty lidských práv. Toho dne úřady v Praze povolily manifestaci na Škroupově náměstí. Bylo to v době návštěvy francouzského prezidenta F. Mitterranda v ČSSR.

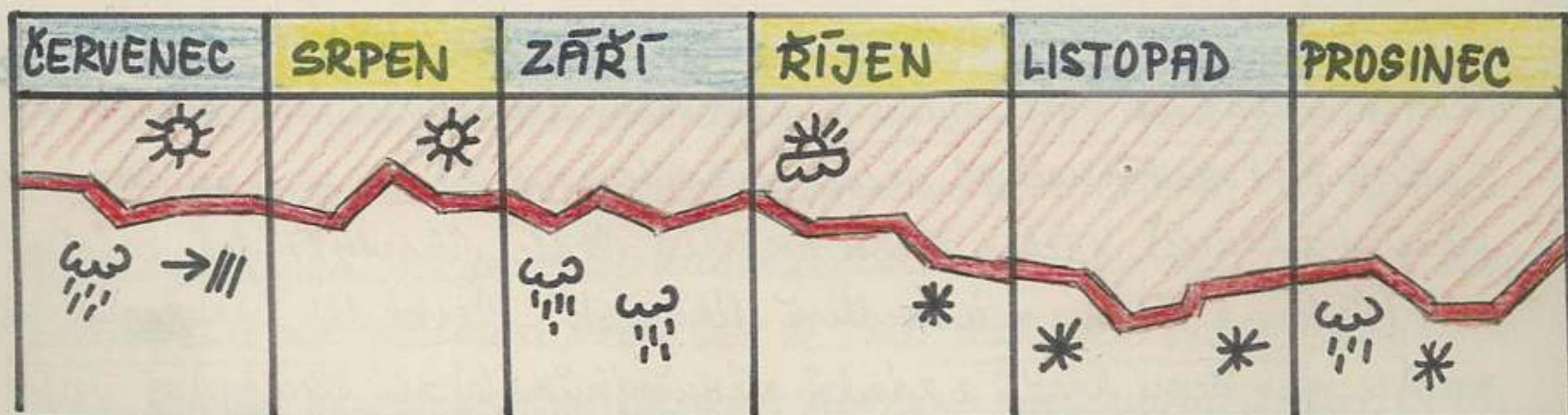
Mezi nejaktivnější představitele opozice patří dramatik Václav Havel, bývalá herečka Vlasta Chramostová aj.

Dá se říci, že se uplynulý rok vyznačoval silicí kritikou nedostatků v naší ekonomice, ale i kritikou společenských neřvů (díplatky, protekce). Statisticky bylo konstatováno, že ČSSR ztratila v některých směrech své přední umístění mezi evropskými státy (např. průměrná délka života, dětská úmrtnost, školství atd.)

POČASÍ

/PODLE DENNÍCH ZÁZNAMŮ JOS. MATOUŠE/

LEDEN: Napadlo velmi málo sněhu, pouze asi 5 cm. Začátek měsíce se vyznačoval teplejšími dny, ve střední části poklesla teplota až na 6 stupňů pod nulou, v závěru měsíce přišlo opět oteplení. Převážně oblačno.

ÚNOR: První třetina měsíce byla pokračováním relativně vysokých teplot a ledna, ve střední části slabé mraky (pouze v noci). Později sněžení, vrstva až 20 cm. Většinou zataženo, silný vítr.

BŘEZEN: Silné sněžení, vrstva sněhu dosáhla až 40 cm, slabé mraky trvaly asi do 20. března. Pak nastalo oteplení, sníh opět roztál; časté dešťové přeháňky. Závěr měsíce teplý, typické jarní počasí.

DUBEN: Celý měsíc byl velmi teplý (18-23°C), více jasných dnů, občasné raní mráčky. V polovině měsíce větrné dny.

KVĚTEN: V průběhu měsíce velký počet větrných dnů. Nebyl ani jediný den s raními mraky (nedostavili se tzv. „ledoví muži“). Nejvyšší teploty +20-27°C. 3. května přišla první bouřka. Celkově málo srážek. Převážně jasno nebo polojasno.

ČERVEN: Vcelku byl tento měsíc v průměru chladnější než květen, teprve v závěru přišly tři skutečně horké dny. Přibývalo dešťových srážek, větrno.

ČERVENEC: Teplý měsíc s vyrovnanými teplotami. V první třetině až +28°C, několik vydatných lijáků. V závěru měsíce ochlazení a silný vítr.

SRPEN: Málo dešťových srážek, poměrně suchý měsíc. Nejteplejší byla střední část, kdy teploty vystoupily až na +32°C. Větrné počasí ustalo.

ZÁŘÍ: Časté deště, chladnější počasí. Většina dnů pod +20°C, většinou oblačno, málo slunných dnů.

ŘÍJEN: Teplota nikdy nedosáhla +20°C, poslední třetina podstatně chladnější. V závěru měsíce první sněžení, avšak sníh opět brzy roztál.

LISTOPAD: 2. listopadu přišla sněhová vánice. Denní teploty se udržovaly slabě nad nulou. V poslední třetině téměř denně sněžení, občasné ranní mrazy. Sněhu napadla vždy jen slabá vrstva, která opět brzy roztála.

PROSINEC: Měsíc byl celkově teplý, pouze v polovině bylo několik dnů se slabými mrazy (-3 -5°C). Během vánoc deštivo, bez sněhové pokrývky. Pouze tři dny sněžilo. Závěe měsíce nebyvale teplý.

O ČEM JEDNAL MĚSTNV

V průběhu roku 1988 se projednávaly na zasedáních MěstNV tyto problémy (výňatek ze zápisů rady):

a) úkoly stále:

- zprávy o činnosti občanských výborů,
- hodnocení směn Národní fronty,
- zprávy o činnosti komisi NV,
- hodnocení a činnost poslanců,
- plnění plánu kulturně výchovné činnosti (KVČ),
- připravenost základních škol k novému škol. roku,
- využití kapacity jeslí a mateřských škol,
- zpráva o úrovni zásobování na celém územním obvodu,
- zajištění zboží na předvánočním trhu,
- poradník na byty,
- pronájem pozemků za účelem zřízení zahrádek;

b) úkoly specifické:

- v srpnu byla z funkce kronikářky odvolána s. Dagmar Trnková a jmenován kronikářem s. dr. František Vydra,
- byla projednána rezignace pěti poslanců MěstNV (s. Řerníček, Trnková, Děkan, Novotná, Kirschlager) a byli zvoleni místo nich noví:

obvod č. 11... s. J. Klamínek,	obvod č. 29... s. J. Jakubů,
obvod č. 22... s. V. Kos,	obvod č. 40... s. O. Němec,
obvod č. 28... s. J. Zítka,	

ČINNOST

MěstNV

- byla projednána situace v odstraňování závad na úseku požární ochrany, zjištěných poslední kontrolou OS SbPO Liberec,
- v měsíci listopadu bylo projednáno stanovení poplatků za užívání skládky MěstNV, a to:

1 auto do 5 tun 45,- Kčs,
1 auto nad 5 tun 80,- Kčs.

Na zasedáních rady MěstNV byly projednávány i problémy integrovaných obcí, např. Kryštofova Údolí.

červenec projednání možnosti otevření nové prodejny potravin v Kryšt. Údolí (Jednota) nebo zajištění náhradního prodeje (pojízdná prodejna)

srpen rada MěstNV opětovně projednala a zamítla požadavek Okresní správy spojů v Liberci na uzavření pošty v Kryštofově Údolí,

byly prověřeny nebytové prostory v budově pohostinství v Kryšt. Údolí za účelem získání klubovny pro činnost složek Národní fronty.

Bylo rovněž projednáno zajištění provozu (obsluhy) městského rozhlasu ve všech integrovaných obcích, a zajištění pravidelných týdenních relací v rozhlase.

KULTURA

KULTURNÍ
ČINNOST

Přestože je kulturní činnost ve městě rozmanitá, je dosud stále nedostačující.

V lednu a v únoru byly pořádány plesy, dětský karneval; významnou sportovní akcí byla tradiční „CHRASTAVSKÁ ŠLÁPOTA“ s účastí 1340 turistů.

Konaly se výchovné pořady v rámci akce MZK (mládež a kultura). Bylo uspořádáno několik přednášek, bohatou činnost vyvíjel SPOZ (vítání občánků do života - s programem žáků ZŠ).

V měsíci březnu se na různých místech (MěstNV, místní závody) konaly oslavy MDŽ. ČSŽ uspořádal burzu dětského odívání. Konal se rovněž 15. ročník koncertu dětských pěveckých sborů (tzv. jarní koncert).

V dubnu se pořádala velikonoční pabavka, výjezd do divadla, reměsíčná přednáška o Japonsku.

V květnu byl zahájen kurs předtaneční, ČSŽ spolu s jednotou uspořádaly výjezd do východních Čech (do kraje B. Němcové a Al. Jiráskova) a na Moravu.

V červnu proběhlo tradiční rozloučení s žáky 8. tříd. Rovněž byly slavnostně předány výtvarní listy učňům SOU Svojírenského při ELITEXU. Konaly se různé akce ke Dni dětí.

V době letních prázdnin (v polovině srpna) se konala tradiční chrastavská pouť a s ní spojená výstava drobného výtvarnictví, která bývá vždy hojně navštěvována.

Ke Dni tisku, rozhlasu a televize byl v městském kině recitál skupiny JAVORY s názvem „Byli hudci, byli...“ Významnou zářijovou sportovní akcí byl přebor žáků v kolové (v nové tělocvičně).

K říjnovým akcím patřila soutěž o „Chrastavského draka“, turistický „výšlap“ na hrad Hamrštejn, reměsíčná přednáška o Himalájích (s barevnými diapozitivy).

V listopadu proběhly tradiční akce v rámci Měsíce čs.-sovětského přátelství, a to slavnostní schůze s programem k výproči VŘSR, pietní akt pokládání věnců ke hrobu rudarmějců a literární soutěže pro žáky ZŠ pořádané v místnostech městské lidové knihovny.

Prosinec byl obdobím slavnostního slibu žisek a pionýrů.

V roce 1988 vzrostl počet obyvatel našeho města o 122 nově narozených dětí. Z našich řad odešlo během roku 69 občanů.

V obřadní síni MěstNV bylo uzavřeno celkem 99 svateb.

V květnu oslavil Jan PAŽITNÝ z Bílého Kostela (dům č. 108) své devadesáté narozeniny. Při této příležitosti mu přišli osobně popřát i členové SPOŽu z Chrastavy a OSPOŽu z Liberce.

V sobotu 17. září 1988 se konala na MěstNV v Chrastavě velmi neobvyklá svatba.

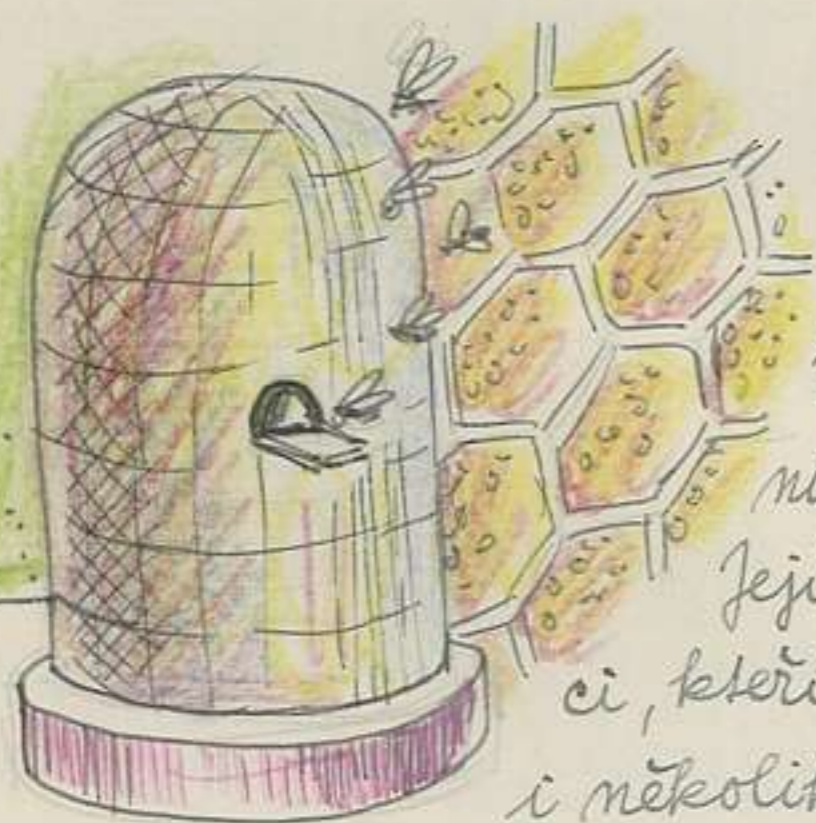
Zenich byl Kubáňec Jorge Gil Cruz a nevěsta Polka Ewa Wagnerova.

Takovou internacionální svatbu město dosud neránilo.

Z ČINNOSTI

SLOŽEK NF:

VČELAŘI

VČELAŘI

Ve městě pracuje po mnoho let základní organizace Českého svazu včelařů.

Její historie začíná rokem 1945, kdy mezi osídlenci, kteří si zvolili Chrastavu za svůj nový domov, bylo i několik nadšenců - včelařů.

Při svém založení měla organizace 93 členů, kteří ošetřovali 666 včelstev. Z uvedeného množství připadalo 460 včelstev na dnešní chrastavskou oblast a 206 na oblast Hrádku nad Nisou.

V letech 1945-48 měli chrastavští včelaři v této organizaci dominující postavení. Hlavními iniciátory a propagátory včelařství v Chrastavě byli Bohumil LETOVSKÝ a Jaroslav SMÍTKO.

V období 1945-53, kdy byl cukr na příděl, dostávali včelaři 8 kg na jedno včelstvo (tehdejší cena: 1 kg = 14,50 Kčs).

Dnem 1. 1. 1949 byla zrušena spádová oblast a vznikla samostatná zákl. org. Svazu včelařů v Chrastavě.

Členské schůze bývaly obohacovány přednáškami odborníků z oboru včelařství a promítáním filmů. Nerapomínalo se ani na odbornou literaturu. Dnes mají včelaři dobře vybavenou knihovnu, která není však plně využita.

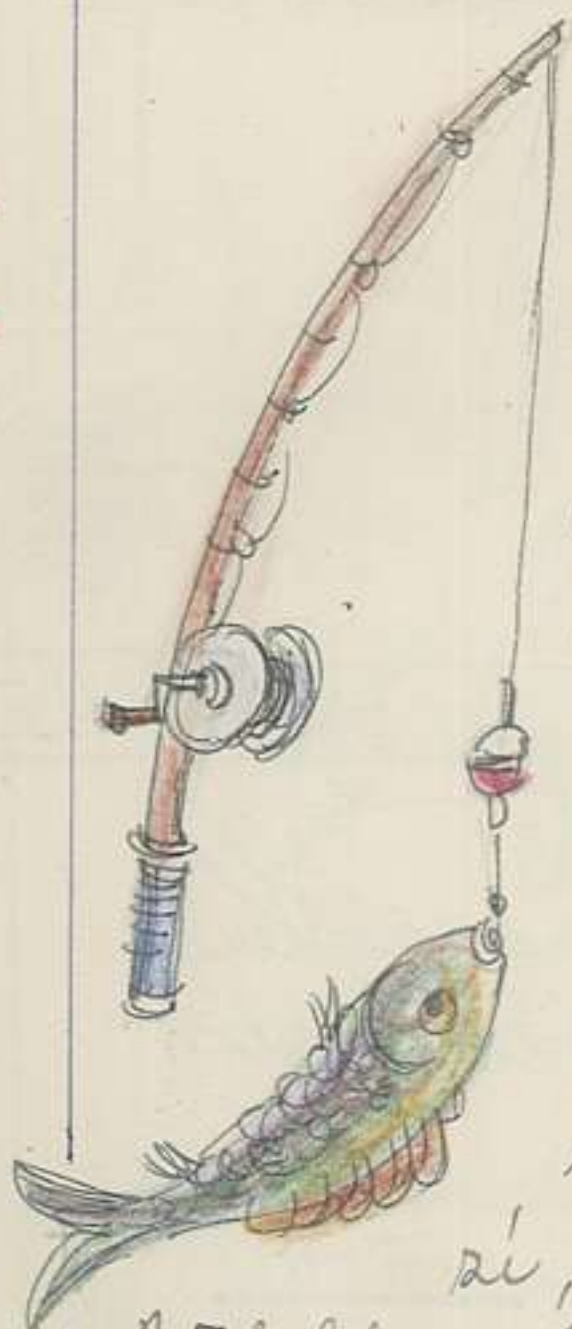
V roce 1955 byl založen při ZŠ včelařský kroužek pro děti, vedený far. MATĚJKOU. Vede jej i v současné době.

V roce 1960 odkoupila ZO včelín od far. Bezvody a o rok později byl od lesní správy pronajat pozemek na Panenské Hůrce, kde byl v roce 1963 postaven včelín a obsazen prvním včelstvem. Tento spolkový včelín se využívá dodnes.

V roce 1978 ZO obstarala první kočovní vůz (v současné době jich je k dispozici pět). V letech 1980-81 se objevila v NDR, v Polsku, ale i u nás vážná nemoc včelstev - varroza.

V roce 1988 má ZO 91 členů s 679 včelstvy.

RYBÁŘI

SVAZ RYBÁŘŮ

Tato složka NF patří ve městě k velmi aktivním. V současné době je v ZO organizováno kolem 100 členů. Předsedou organizace je Jiří MARICA. Výborové schůze se konají v chatě ČSR za Kolorou, členské schůze bývají v kině nebo v „Městské kavárně“.

V tomto roce bylo dokončeno dílo, které se projektovalo už mnoho let. Brigádnickou prací členů byla vybudována poblíž osady Bedřichovka velká vodní nádrž se sypanou hrází, převážně kovovými piloty. Vodní plocha má rozlohu asi 2,5 hektaru. Jsou tam nasazeni pstruzi, ale nádrž bude kromě toho sloužit veřejnosti i jako rekreační objekt ke koupání. (Dosaďadní, mnohem menší nádrž zvaná „Okó“ tímto účelem nevyhovovala.)

Každý člen odpracoval ročně 25 brigádnických hodin. Nádrž se budovala asi tři roky. Finanční prostředky poskytl MěNV, který také zajistil potřebnou mechanizaci.

Každý rok na podzim pořádají členové několikadenní rájezd na Nechranicou přehradu, kde se loví štiky.

Každoročně se konají rovněž rybářské závody, a to pro dospělé členy i pro mládež.

Rybáři si vychovávají svůj dorost. Po mnoho let vede rybářský kroužek pro rájezce od 8 do 15 let Vladimír STRICK. V současné době chodí do kroužku 25 chlapců. Schůzky se konají jednou za 14 dní, před soutěžením častěji.

komorníkem vedoucím je Jan ŠEFCÍK, který se v rybařských soutěžích probojoval až do národního kola.

Členové kraje se účastní soutěže o „Zlatou udici“. Musejí dobře ovládat moderní rybolovnou techniku. Aby mohli členové získat povolenku, musejí skládat zkoušku s náročnými písemnými testy.

Kolem nově vybudované vodní nádrže na Bedřichovce vysázely děti 4000 stromků.

Tradicí se staly každoroční rybařské plesy (leden-lísten). ČSR se účastní také jako jeden z pořadatelů Dne dětí, kde připravuje pro děti různé soutěže.

Členové rybařského svazu odpracovali značný počet brigádnických hodin při výstavbě tělocvičny, nyní pomáhají při stavbě kulturního domu.

SVAZARM

SVAZARM

Základní organizaci Svazarmu řídí 16 členný výbor, kde prozatím převzal funkci předsedy s. Josef PAULIŠTA (po zemřelém s. Jos. VONDROVI). Hospodářem je s. Janda, jednatelem s. Žitko.

Počet členů v ZO v současné době dosahuje 122 členů, z toho 82 mladých (dětí a mládež).

ZO Svazarmu obhospodaruje Dům Svazarmu v Pobřežní ulici, kde je umístěna svépomocná dílna, střílnici (hodnota 1,4 mil. Kčs), kynologický areál na Vítkovské ulici a výpočtové středisko modelářů

Rozdělení jednotlivých sekcí:

AMK (auto-moto-klub.....	23 členů.....	vedoucí: s. Paulišta (Janda)
střelci 16 členů.....	ing. Naj, Osrlik
radisté 15 členů.....	Čepela
elektronika 13 členů.....	Suchý
letečtí modeláři 5 členů.....	Škalický
lodní modeláři 34 členů.....	Žďárek
kynologové 33 členů.....	Hofman
KDPŽ 6 členů.....	Kledík

DŮM SVAZARMU

Svazarm se podílí nemalou měrou na různých akcích pořádaných během roku v našem městě.

Je to například Dukelský závod branné zdatnosti, Chrastavský drak, vánoční turnaj kynologů, okresní liga ve střelbě, ukázky činnosti sekcí při oslavách 1. máje a na letním táboře.

Svazarm poskytuje rovněž některé druhy služeb pro veřejnost, a to stříkání dutin a spodků osobních automobilů, setřívání světel a motorů ve svépomocné dílně AMK, poskytování klubovních prostor pro společenské akce.

Byl rovněž uspořádán řidičský kurs pro získání řidičského oprávnění pro malé motocykly.

Práce ZO je zaměřena na vzhled mládeže v klubech a kroužcích. Převážná část reprezentantů ZO při různých soutěžích je z řad mládeže. Mladí členové dosahují vynikajících výsledků v rámci okresu a kraje v motorismu, střelbě, kynologii a lodním modelářství.

SPORT:

TJ Spartak: ŘECKO-ŘÍMSKÝ ZÁPASŘECKO-ŘÍMSKÝ
ZÁPAS

Oddíl řecko-římského zápasu byl v Chrastavě založen asi v roce 1951. Zakladateli oddílu byli J. Haloun, Jiří Janků, Jan Pařík a Jan Lukáš, který byl prvním předsedou, trenérem i rozhodčím.

Od roku 1952 převzal vedení oddílu ALOIS STAHOŇ st., který je předsedou do dnešního dne.

Od svého vzniku dosahovali členové oddílu velmi dobrých výsledků v krajských, národních i republikánských soutěžích. Od roku 1970 se začínaly projevovat i dobré výsledky srpčlivé práce s mládeží.

O šest let později se začal věnovat trenérské práci i prostřední syn Alois Stahoň mladší, který spolu se svým otcem vytvořil trenérskou dvojici. Ta trvá dodnes a nese své ovoce.

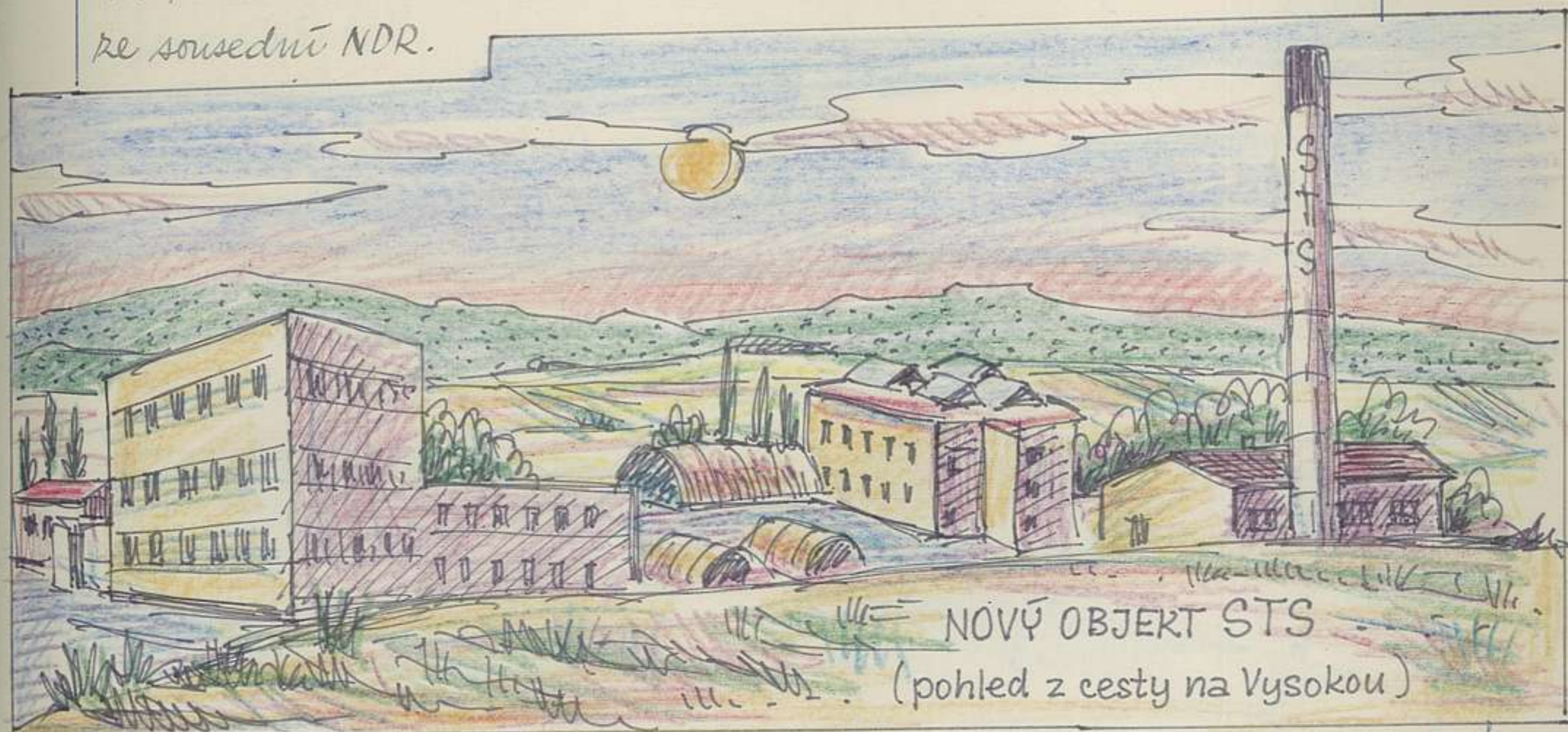
V posledních pěti letech obsazují chrastavští zápasníci jak v družstvech, tak v jednotlivcích přední místa v přeborech. Zejména Káci patří k nejlepším ve své kategorii v celostátních soutěžích.

Od roku 1983 se pokoušelo družstvo mužů o postup do 1. národní ligy. Podarilo se jim to teprve v roce 1986.

Od roku 1973 soutěží zápasníci o titul „vzorný oddíl“.

Od roku 1978 je každoročně pořádán turnaj o cenu podnikového ředitele LVŽ Liberec.

Největší účast v tomto turnaji byla zatím v roce 1986, kdy se ho zúčastnilo 157 závodníků z 20 oddílů ČSR a 2 oddílů ze sousední NDR.

Z činnosti požárníků

Chrastavští požárníci oslavili koncem června 120 let existence dobrovolného požárního sboru. K této příležitosti byla vydána brožura, která zachycuje nejen historii, ale i vyhlídky do budoucna. Mnohaletým obětavým funkcionářem ČSPO v Chrastavě je ALOIS CHLÁDEK, který ra svou čin-

most obdržel několik vyznamenání.

V současné době je s. Chládek předsedou místní organizace. Velitelem je Miroslav PIVOŇKA. Velkou péči věnují požárníci mládeži. Od roku 1984 je za práci s mládeží zodpovědná Kamila Drbohlavová.

Brigádnickou práci pomáhali požárníci stavět novou tělocvičnu, nyní jsou mezi těmi, kdo budují v Akci Z kulturní dům.

Oslavy 120. výročí byly zdařilé. Byly spojeny s ukázkami cvičení a výstavou staré i nové požární techniky. (Brožuru sestavil PhDr. Fr. Vydra, městský kronikář. Bylo použito archivních dobových dokumentů, které jsou uloženy v depozitáři okr. archívu v Ruprechticích.)

Protože při výstavbě kulturního domu bude požární zbrojnice (postavená v letech 1958-60) zbourána a bude demolován i dosavadní požární dům (na autobusovém nádraží), plánuje se výstavba nového požárního areálu za mostem přes řeku, vlevo od Bělokostecké ulice. Má zde být zřízeno cvičiště, garáže se sedmi výjezdy, dílna a společenské místnosti.

POHLED Z VYSOKÉ

TYPICKÁ SILUETA KOPCE VÝHLEDY [NAD VÍTKOVEM] SE MĚNÍ. VLIVEM EXHALACÍ Z TEPELNÝCH ELEKTRÁREN V NDR [HIRSCHFELDE] A V POLSKU [TUROSZÓW] LESNÍ POROST ŘIDNE A USYCHÁ.

Do mnoha letech opět na věži chrastavského kostela razírají přesně v poledne zvony. Skupina nadšenců ve volném čase přidala pro rozhoupání zvonu elektrický pohon, čímž byla odstraněna namáhavá fyzická práce. V příštím roce se chystá oprava řezných hodin a jejich elektrifikace.

SSZ [SDRUŽENÉ SPOLEČENSKÉ ZAŘÍZENÍ]

KULTURNÍ

DŮM

V projektech i další dokumentaci je tento tolik potřebný objekt, po němž občané Chrastavy už mnoho let volají, označen zkratkou SSZ, tj. Sdružené společenské zařízení. Železobetonový skelet už je prakticky hotov.

Plánované ukončení stavby je prosinec 1991. Komplikace s dodavateli však zatím ukazují na to, že termín bude zřejmě o jeden či dva roky opožděn. Koordinátorem dodávek, který odpovídá za zajištění zásobování materiálem, je s. Miroslav ŠÍRL, pracovník Elitecu (nyní již v důchodu).

Celá stavba nového kulturního domu má být vybudována v Akci Z, investorem je MěNV v Chrastavě. Odhadované náklady dosahují výše 18 milionů Kč. Do konce roku 1988 bylo prostavěno kolem 4 miliónů. Harmonogram prací je zatím dodržován. Mezi společenským domem KOVÁK (Budimex) a požárníckým domem se tyčí jednopatrový skelet a kovové střešní trámy.

Dodavatelů je velké množství.

Železobetonový skelet dodal a postavil Montostav Praha. Ocelové varníky na střechu přepravil Agrostav Liberec. Zařízení interiéru (nábytek) dodá Libena Liberec. Okna a dveře zajišťují Severočeské dřevařské závody v Roudnici. Elektroinstalaci v celém objektu provede družstvo SVED Liberec. Elektroakustiku v sále bude instalovat Elektrodružstvo Strakonice. Topení, kanalizaci a vodovod zajišťí Okresní bytové družstvo v Liberci.

Brigádníky pro stavbu zajišťuje MěstNV, s některými pracovníky (řemeslníci, důchodci) uzavírá pracovní smlouvy. Čela dobrovolně a bezplatně na stavbě pracují členové cyklistického oddílu, chlapi z dětského výchovného ústavu (VÚDM), členové rybářského svazu, zahradkáři a další složky.

Hlavním dozorem je pověřen s. L. Flechta (pracovník Drobného zboží - Liberec). Uvažuje se o propojení kulturního domu se sousedním objektem společenského domu KOVÁK. Podmínkou však je, že musí být přušlen učňovský internát, který je nyní v Kováku přičleněn. V Liberci se má

budovat nový internát pro učně Elitexu. Budova Kováku, postavená před lety polskými staviteli, by měla v budoucnu sloužit jako hotel nebo podobné ubytovací zařízení.

ZAHRADNICTVÍ

Od roku 1981 je vedoucím zahradnictví M. Korecký. On i jeho manželka jsou absolventy střední zahradnické školy.

Až donedávna patřilo zahradnictví pod Technické služby, od 1. června 1988 se stalo drobnou provozovnou MěstNV.

V posledních letech zde byl v „Akci Z“ vybudován moderní objekt s rozskhlými skleníkmi. Zasklené plochy mají rozlohu 860 m². Volná plocha vedle skleníků dosahuje rozlohy asi 1,5 ha.

Pracuje zde celkem 8 zaměstnanců.

Ve sklenících se pěstují převážně květiny (gerbery, anturie, karafiáty). V sousedství skleníků byl postaven velký foliový skleník, v němž se pěstuje zelenina.

Výpěstky se prodávají obyvatelstvu třemi způsoby:

- 1) občané si květiny i zeleninu kupují přímo v zahradnictví,
- 2) řezané květiny se prodávají v kiosku na náměstí 1. máje,
- 3) přebytek prodávají pracovníci zahradnictví na brázdě v Liberci.

Protože je od tohoto roku zavedeno v provozovně tzv. samofinancování, dává se přednost pěstování květin (jsou dražší) před zeleninou, jejíž sazenice jsou velice levné.

Ža rok 1988 činila příjma provozovny 480 000 Kčs.

Nejvyšší tržba bývá v měsíci květnu, a to 80-100 000 Kčs. V tu dobu je velký zájem o sadbu zeleniny, o petunie a jiné druhy květin.

V budoucnu se plánuje výstavba nového fóliového skleníku o rozměrech 50x9 metrů.

Pracovníci městského radnictví pečují rovněž o údržbu parku na náměstí 1. máje a o zelené plochy v objektu štát. podniku ELITEX.

Ačkoliv je k dispozici dostatek mechanizačních prostředků, chybí potřebný počet pracovníků. Bylo by možno přijmout tři další zaměstnance, ale o tuto práci nejsou v současné době zájemci.

ČESKÝ SVAZ ŽEN

ČINNOST
ČSŽ

V současné době jsou v Chrastavě tři organizace Českého svazu žen. Nejpočetnější je městská organizace, která má již mnoho let svou klubovnu na náměstí 1. máje v budově městské lidové knihovny (v přízemí).

V čele této organizace stojí již 2. funkční období s. Marie JUNGOVÁ, učitelka základní školy na nám. 1. máje.

Druhá organizace ČSŽ vznikla před dvěma lety v Chrastavě-Andělské Hoře. Zcela nedávno byla založena nová organizace pro ženy ze sídliště na Strěleckém vrchu.

V klubovně na náměstí se konají výborové schůze, oslavy významných životních jubileí občanů. Někdy je tato místnost poskytována ke schůzovní činnosti jiných složek Národní fronty, např. Svazu protifašistických bojovníků, Českému červenému kříži či členům spotřebního družstva JEDNOTA.

Zvlastností chrastavské organizace ČSŽ je tzv. KRB, čili KLUB ROZUMNÝCH BABIČEK. Starší členky zorganizovaly pro mladé ženy ze sídliště kursy šití, pletení a háčkování, aktivně se podílejí na pečení koláčů, pečlivků a perníčků, které se pak prodávají v kioscích na 1. máje, při Dni dětí či na plesech.

Jakou činnost vyvíjí během roku Český svaz žen?

- Pořádá tradiční, hojně navštěvované plesy, které si mezi veřejností získaly značnou oblibu.
- Nejméně dvakrát do roka organizuje burzu dětského odívání a sportovních potřeb.
- Ke spolupráci se SPOZem pořádá oslavý jubileí starých občanů. V předvánoční době připravuje a za pomoci dětí předává vánoční balíčky starým, především osamělým lidem.
- Dvakrát za rok se konají pro členky ČSŽ autobusové zájezdy, např. do Prahy, do kraje B. Němcové a Al. Jiráska, do Bratislavy atd.
- Ve kiosky s prodejem pečiva mají členky ČSŽ při oslavách 1. máje, na Dnu dětí a na chrastavské pouti (v polovině srpna).

Stalo se tradicí, že při MDŽ předseda MěstNV přijme a pohostí delegaci nejaktivnějších členek organizace.

Několikrát byla uspořádána výstavka ručních prací členek ČSŽ (vyšivky, zdobené pečivo, pletené oblečení aj.).

ČSŽ má rovněž patronát nad dětským pěveckým souborem „Mladost“ ze ZŠ na náměstí 1. máje.

Několikrát do roka se pořádají reměsísné nebo lékařské přednášky.

Předsedkyně S. Jungová posílá články o činnosti ČSŽ do okresních novin „Vpřed“, několik příspěvků bylo otiskáno i ve „Vlastě“.

Několik členek bylo za svou obětavou činnost vyznamenáno na OV ČSŽ v Liberci (S. Kosová, Martinyová). S. Jungová obdržela z ÚV ČSŽ vyznamenání „Zasloužilá funkcionářka“.

Ženy odeslaly rovněž krásné dárky na mezinárodní kongres do Moskvy (vyšivky). Na pomoc postiženým při zemětřesení v Arménii odeslaly členky ČSŽ 1000 Kčs.

Ke nejaktivnějším patří S. L. Žitková, dlouholetá vychovatelka v družině mládeže při ZŠ (myní důchodkyně), která vede již mnoho let filatelistický kroužek a řídí tzv. dívčí klub.

ELEKTRÁRNA

SČE

PROVOZOVNA CHRASTAVA

Budova provozovny SČE stojí v sousedství společenského domu KOVÁK v nádražní ulici. Vedoucím byl po mnoho let Jar. Musil st., nyní tuto funkci

řasává J. DIESNER, který bydlí v Krásné Studánce.

Provozovna má pouze osm pracovníků (Brodský, Šipula, Brandt, J. Musil ml. aj.), ačkoliv spravuje poměrně velmi rozsáhlý katastr (Chrastava, Machán, Karlov, Kryštof. Údolí, Novina, Křížany, Žibřidice, Družcov, Zdislava, Jitřava, Rynoltice, Polesí, Dolní Sedlo, Hrádek n. Nisou, Oldřichov na Hranicích, Chotyně, Bílý Kostel, Vačlavice, Vítkov, Nová Ves, Mníšek, Oldřichov v Hájích a Fojtka).

V Hrádku nad Nisou je rozvodna, kam přichází proud o vysokém napětí 110 kV. Odsud se do chrastavské provozovny přivádí 22 kV.

Pracovníci SČE provádějí přípojky do domů, výměnu elektroměrů a revizi elektroinstalace. V případě živelných pohrom (bouře, vichřice) opravují přerušené vedení distribuční sítě na ploše celého katastru. Mají k dispozici moderní spojové prostředky, a to nejen služební telefony, ale i rozhlasové vyplačky namontované v opravárenských vozech.

Na ploše katastru je 170 km vysokého napětí a 200 km normální distribuční sítě. Převod proudu na napětí 220 V a 380 V provádí 150 trafostanic.

POŠTOVNÍ
NOVINOVÁ
SLUŽBA

PNS

Mnoho občanů si předplácí denní tisk, který jim je doručován zaměstnanci pošty přímo domů (v sobotu nahrazují doručovatele děti, dostávají za tuto práci zaplacené).

Vše volněm prodeji je možno koupit velkou širokou výběr tisku ve třech prodejnách PNS:

- na náměstí 1. máje (vedoucí M. Žižková),
- na autobusovém nádraží (vedoucí J. Hanšlíková),
- v kiosku před nádražím ČSD (vedoucí M. Drahorádová).

Všechny tyto prodejny tisku jsou zároveň prodejny tabákových výrobků. (Cigarety různých značek je však kromě toho možno koupit v hostincích a v prodejnách potravin.) Některé druhy novin je možno dostat na poště a v prodejně jednoty.

Největší měsíční tržbu má PNS na autobusovém nádraží. Jednak je tato prodejna již časně ráno, kdy mnoho lidí odjíždí autobusy do zaměstnání, jednak kromě tisku a cigaret tu prodávají široký sortiment zboží, např. dětské hračky, propisovačky, žiletky, poštovní známky atd. Podle sdělení vedoucí PNS činí měsíční tržba 80 000 Kčs. (Dříve tu dosahovala pouze 20 000 Kčs.)

Nově přizvaná prodejna PNS na náměstí (dříve byla umístěna ve skleněných prostorách v Liberecké ulici) má průměrnou tržbu asi 50 000 Kčs měsíčně.

Kiosk u vlakového nádraží má tržbu nejnižší, a to kolem 30 000 Kčs, ačkoliv je vhodně umístěn a přejde okolo denně velké množství lidí k vlakům ve směru do Liberce a do Hrádku nad Nisou. Navíc je tu i autobusová zastávka, kde po skončení směny nastupují zaměstnanci Elitexu.

NOVÁ BANKOVKA

V průběhu roku 1988 byla dána do oběhu nová dvacetikoruna, modré barvy s vyobrazením světově známého českého pedagoga Jana Amose KOMENSKÉHO.

STROJE ELITEXU DO ČÍNY

Státní podnik ELITEX se snaží získat nová odbytiště pro své textilní stroje. Ing. Rudolf LOJEK (z Frydlantu) byl již čtyřikrát na služební cestě v Čínské lidové republice, kam byly přivezeny některé výrobky Elitexu (autosuky, napínací stroje). Stroje montoval chrastavský montér Rudolf Kečinka.

ZÁKONÍK PRÁCE

V Praze se konal XI. všeoborový sjezd ROH. Novým předsedou ÚV ROH je s. Miroslav ZAVADIL. Jednou z důležitých změn je novela zákoníku práce, ke které se rozvinula celostátní diskuse. Nový zákoník práce s mnoha změnami má vstoupit v platnost od 1. ledna 1989.

ÚMRTÍ

V srpnu zemřel dlouholetý spádovec chrastavského kina Josef VAVŘIČKA. Nyní spravuje budovu kina jeho manželka.

DOPLŇOVACÍ VOLBY DO MĚSTNV

V několika obvodech se v červnu konaly doplňovací volby poslanců do MěstNV. Jedním z nových poslanců, který však v minulosti působil po několik volebních období v této funkci, je s. Jaroslav BRADÁČ (*1921). Velmi úspěšně zastává funkci předsedy Spolu pro občanské záležitosti (SPOZ), který pod jeho vedením vykazuje velmi bohatou a rozmanitou činnost.

DROGÉRIE

Prodejna drogérie na náměstí je již pátý rok po rekonstrukci. Přestřež je velmi pěkně moderně řešena, skladové prostory jsou nevyhovující.

Tržba širokého sortimentu drogistického zboží (kosmetika, barvy) dosahuje ročně průměrně 2,5 milionu Kčs. V prodejně jsou zaměstnány pouze dvě osoby (vedoucí Š. Fialová, prodavačka A. Livoňková).

Ze strany zákazníků nejsou na zásobování a obsluhu stížnosti. Chrastavská drogérie byla už několikrát vyhodnocena na předních místech v soutěži „Krytíčku za úsměv“.

VÝR. DRUŽSTVO
NISATEX

V Liberecké ulici, naproti opravě automobilů, je již šestý rok v provozu výrobní družstvo invalidů NISATEX. V tomto družstvu pracuje 9 žen, které vyrábějí květinové tašky a stínidla na světla. Tyto výrobky jsou k dostání v knihovnictví a v prodejních Drobného zboží.

V průběhu roku 1988 bylo odehráno celkem 444 filmových představení. Počet návštěvníků dosáhl 30049, tj. 68 diváků na 1 představení.

MĚSTSKÉ
KINO

Statistická tabulka:

- filmy čs. produkce... φ 80 diváků
- "- sovět. produkce... φ 100 diváků (včetně dětských filmů a školních představení)
- "- socialist. států... φ 68 diváků
- "- kapitalist. zemí... φ 57 diváků

V rámci Klubu přátel sovětského filmu bylo prodáno celkem 35 legitimací, což je 350 vstupenek. Z tohoto počtu bylo použito 344

vstupenek, což je 98%.

V rámci M a K (Mládež a kultura) bylo v sále kina sehráno 6 dětských divadelních představení. Jednou se tu pořádala akce „HOVORY S MLÁDEŽÍ“

Bylo promítnuto 32 filmů pro žáky ZŠ a SOU strojrenského. Kromě toho zde bylo uspořádáno 25 dalších akcí, např. pionýrská shromáždění, pořady pro mateřské školy, koncerty aj.

ČINNOST

TJ SPARTAK

TJ Spartak v průběhu roku 1988 odsouhlasila zřízení nového oddílu - horolezců. Má tedy v současné době 10 oddílů, v nichž je zapojeno 814 členů (z toho 382 žáků, 100 dospělých a 331 dospělých).

Masového turistického pochodu „CHRASTAVSKÁ ŠLÁPOTA“ se letos zúčastnilo 1404 osob. Byl to 15. jubilejní ročník tohoto sportovního podniku. Byla opět uspořádána soutěž „Velká cena LVZ“ v páse, přebor žáků ČSR v kolové, konal se turnaj v odbíjení, ve stolním tenise a v kuželkách.

30. dubna byl organizován tradiční cyklistický závod mládeže s mimořádně velkou účastí závodníků.

Velký kus práce vykonali členové lyžařského oddílu, kteří vybudovali chatu, vybudovali biologický septik, prodloužili lyžařský vleč na svahu Dvoří hory. V oddíle je organizováno pouze 17 členů, včetně dětí, jejichž rodiče při těchto akcích výdatně pomáhali.

Plánovaný záazek 11534 brigádnických hodin byl vysoko překročen (skutečnost: 13160 hodin): (celkově všechny oddíly TJ)

Na tělových. zařízeních..... 1485 hodin

Dobrovolná činnost

trénérů a cvičitelů..... 7850 hodin

Práce lesím (turisté)..... 1312 hodin

Členové TJ Spartak odevzdali do Uběrných surovin:

8200 kg barevných kovů,

1200 kg papíru,

165 kg skla,

155 ks kůže.

Jediný nositel titulu „Mistr sportů“ DRAHOŠ DOBEŠ zajistil s členy turistického oddílu značení turistických cest a stezek.

16 bezpráskových odběrů krve poskytli našemu zdravotnictví členové TJ Spartak.

Zapsal:

M. František Vydra

Ch. h.